Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5229 — 15/28 ԱՊՐԻԼ 1903 — ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ — 1 ՍԷՊԷՐ 1321 — Թ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5229

درعلیه‌ده غلطه‌ده «آره‌ولك» غزته‌سی اداره‌خانه‌سی

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցo փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 դրշ.
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 Ֆրֆ.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոսքայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի:

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 20

Բ. ՈՍԿԵԴԱՐ
ԲԱՂԴԱՏԵԼԻՆ ԱՆԲԱՂԴԱՏԵԼԻՒՆ ԴԷՄ

(Շար. երեկի թիւեն եւ վերջ)

Դ

Գալով տաղաչափութեան, աւելորդ է ըսել թէ ատենցմէ ո՛րն է գերազանց: Դիտեցէք Հիւրմիւզ ո՛րքան կը խորշի ստորակէտներէն եւ կէտերէն ու ինչ յաջող կերպով իր մետասանեանը կը շեշտէ, առանց բաղաձայնները քովէ քով խճողելու: Արդէն Գուրգէն էֆ. իր առաջին տողը երեք վանկով լմնցուցեր եւ միւսները չորս կը շարունակեն: Ասոր թոյլատուութիւն չըլլար: Աւելի լաւ նշմարելու համար՝ քովէ քով դնենք սա երկու տողերը.

Հիւրմիւզ.—Ոչինչ այլազգ քան զոր ի ատսր ընդ երկիր:

Գուրգէն.—Եւ սրփռեալ չուրջ ըզլոյս ընդ անապատս ձեր ընդ բնաւ:

Հիւրմիւզ այլազգին զ էն յետոյ թէ-զէտ եւ զ ունի, բայց յետագայ բառը f ով կը սկսի եւ գէ չի կարդացուիր, իսկ դուք «ընդ բնաւ» կը երէք, ի՞նչպէս հնչենք. տիկա չի՛ մարուիր, չասիր, սօլֆաթի նման կոկորդին կը փակէի «Ընդ բնաւ» երեք վանկի իսկ եթէ վերածէք, նորէն խիստ է:

Այսպէս եւ «սրփռեալ», քաղցր չէ հնչման, եւ հոս չէ՞ որ չուրջին վրայ կ'իյնայ, որ Գուրգէն էֆ. երկրորդ մասին մէջ հաշուած կը տեսնուի. որովհետեւ 4—2, չէ՞ ներելի հայկական չափին մէջ: Հիւրմիւզին ո՛չ մէկ գրութեան մէջ այս կերպ աններդաշնակութիւններէ աւելի անյաջողութեանց չէք հանդիպիր. ան իր ամէն տողին վերջի գիրն իսկ յետագայ տողին առաջին գրին հետ կը յօդէ, որպէս զի հոն իսկ աններդաշնակ հանդիպումներ տեղի չունենան: Այսպէս Գուրգէնի «Ո՞՛ արկ ըզքեւ, ըզքոյ քո զայդ», քաղցրահնչիւն ըլլալէ շատ հեռու, արդէն հագիւ հաղ քաշելով քաշքշելով իր չորսերը ամբողջացուցած է. Հ. Ղաղիկեան ամէն խրատունք կը տա՝ նայ՝ ձեզ հարուածելու եւ թարգմանութիւններդ խեղճ անուանելու:

Ամենայն ... մասնաւոր նուէր կայ: Զոր օրինակ «ընդ երեսս անդոց մերոց» եւն.: Արդ՝ «երեսս» երկրորդ մասին վերջին վանկը ըլլալով չեշտ կ'առնէ. այն ատեն, ի՞նչպէս այդ կրկին u երը երրորդ մասին մէջ պիտի տեղաւորէք: Անշուշտ Գուրգէն էֆ.ին երեսսէն ետքը u դնելով ամէն պատասխանատուութենէ ազատ կարծած է ինքզինքը:

Բիւզանդիոնի «Ոսկեդար եւ Վենետիկ»ի յօդուածագիրը կը տրտնջայ «Հ. Ղաղիկեանի բերանը վրայ չերթար ըսելու թէ իր թարգմանութիւնը հարազատ է. գրեթէ բառ առ բառ եւ տող առ տող, միայն գեղեցիկ չի գտներ վերապատուելի Հիւրմիւզի թարգմանութեան քով. մանաւանդ թէ խեղճ կը գտնէ իբր հայկական չափ:» Վարդապետը դեռ ի՞նչ ըսէ: Իրեն չըսածը ես զուրցեցի. պարտականութիւնս էր:

Վերջին խնդիր մը կը մնայ ցուցանադէսի մասին, որ կը նշանակէ կրկէս մը, ուր ամէն անհատ ի ցոյց կը դնէ իր երկերէն ամենաբնորոշը: Անշուշտ Գուրգէն էֆ., Աւագ Զորեքշաբթի օրը, իր էն յաջողակ կտորը Հիւրմիւզի է՝ քիչ յաջողին դէմը մրկակից հանդիսացուց, ջանջանիչ աւելորդութիւններով ապացուցանելով այս վերջնոյն նշանաւոր հայագէտ, թարգմանիչ, ֆրանսագէտ, հոգեբան եւ բանասեղծ-տաղաչափ մը ըլլալը, ու այս ամէն յատկութիւնները եօթը-ութը տողի մէջ: Որովհետեւ խնդիրը չատութեան մէջ չէ,— եթէ այդպէս ըլլար, Բիւզանդիոնի յօդուածագրին անունը անդամ չպիտի յիշուէր:

Պարզ գրենք. Ոսկեդարին պէս գրե՛նք, որպէս զի ամէն մարդ հասկնայ. շատ բարի եւ շատ պատուական. բայց նաեւ ճիշտ թարգմանենք, հաճելի լեզուով. եւ երբ տաղաչափենք, մեր վանկերը թո՛ղ սահին, հեղիկ առուակին շարունակաբար հոսանքին նման, առանց ընդհարումի եւ ընդհատման:

Հիւրմիւզ Դէր-ին գրութիւնը պարզ հասկնալի գրաբար մըն է, ընտիր եւ պճնազարդ, սահուն, ոսկեդարեան կրնայ ըսուիլ, լոկ սա տարբերութեամբ որ, մեր ժթ. դարու մատենագիրները մեղուի նման բոլոր ոսկեդարեանները պրոպած, անոնցմէ քաղած եւ հարստացած են, որով իրենց լեզուն լոկ մէկ ծաղիկի բոյրը չէ՛, այլ ծաղկեփունջ մըն է:

Ափսո՛ս որ իմ արուեստասէրի միքրոպաղննական գործիքս ասկէ աւելի լաւատակ ցոյց չի տար. ուստի նիստը լրացած նկատելու է եւ արուեստասէրը կը քաշուի հրաւիրելով իր ուսուցիչը, որ Բագրատունիին հաւատարիմ հետեւորդը եւ աշակերտն է, պարզելու մեզի հրապարակօրէն իր հմուտ եւ թանկագին դատողութիւնները. բացատրել եւ որոշել մեր հասարակութեան թէ ինչպէ՞ս էին Բագրատունիք եւ Հիւրմիւզեանք, թէ անոնք մեր հայ համայնքին փառքն ու պարծանքն ըլլալով, անոնց մասին միտ ելրատագէտ լեզու գործածելու աղնուութիւնը ունենալու ենք:

Եթէ նուազ արդիւնաւորներ կճեայ կոթողներով անմահացած են, ասոնք՝ իբր մահարձան, ունին իրենց երկած թանձրամարմին հատորները դէղ ի դէղ, որոնց վրայ անմահական կը բազմին, վեհ եւ աննման:

ՏԻԼԷԹԱՆԹ

ԿԵԱՆԵԲԸ ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՄԷՋ

Վ.Ա.Լ.ՏՈՐՖ ԱՍԹՕՐԻԱ ՕԹԷԼԸ

(Շար. երեկի թիւեն եւ վերջ)

Լուացարանին մէջ, օրը 60,000 կտոր ճերմակեղէն կը լուացուի ու կ'արդկուի: Այս թուանշանը կրնայ քիչ մը շատ համարուիլ, բայց երբ ի նկատ առնուի թէ օրը 3000 հոգիի ճերմակեղէնը (որովհետեւ ... պաշտօնեաներուն ճերմակեղէններն ալ հոն կը լուացուին) կ'անցնի լուացարանին մեքենաներէն, այս գումարը չափազանց չի թուիր: Իրօք, օրը 3000 անկողնի սաւան, երեսի սրբիչ, սեղանի անձեռոց, թուով 8000, անհամար սեղանի ծածկոց, վարագոյր, եւն., ամէնն ալ հոն կը լուացուին: Գալով թէ ինչո՞ւ համար այսքան շատ անձեռոց կը լուացուի, դիցուք թէ յաճախորդներէն մէկը գաւաթ մը ջուր ուզէ, իսկոյն գաւաթին ու քովը ծալածոյ անձեռոց մը դրուած՝ կը բերուի: Երբ մարդ անգամ մը իր բերանը սրբէ այդ անձեռոցով, այնուհետեւ ա՛լ ուրիշի չի ծառայիր որ գործածէ: Լուացարանին մէջ ճերմակեղէնները լուալու, չորցնելու եւ արդրկելու համար բազմաթիւ ինքնաշարժ մեքենաներ կան:

Անկիւն մը զետեղուած են իբր հարիւր տակառ, որոնց ամէն կողմն ամրախից է եւ որոնք լեցուն են ամէն տեսակ ուտելիքի փշրանքներով ու թափթփուքներով: Այս տակառներուն մէջ կը դրուին հացի ու մսի աւելցուքներ, ոսկորներ, ձկան փուչեր, լեմոնի կեղեւներ, ոստրէի եւ ուլականջի պատեաններ, եւն. որոնք նախորդ օրուան ընտիր կերակուրներէն աւելցած մասերն են: Ցանձնառու մը ամէն օր կու գայ տակառներուն մէջէն կը հանէ կ'առնէ այս աւելցուքները, որոնք օթէլին վարչութեան կողմէ տարուէ տարի 5000 տոլարի փոխարէն կը վաճառուին: Այնուհետեւ կան պահածոներու մասնայատուկ մառաններ, որոնց ամէնքը կը բաղկանան ամրափակ ու եւլեկտրալոյս իբր յիսուն սենեակներէ: Ասոնց մէջ գտնուած ուտելիքը կը բաւէ մեծ աւանի մը բնակիչները կշտացնելու: Զեղուններէն, պտուղներէն կախուած են կեղան միսեր, հաղարաւոր տաքեր, վառեակներ, աղաւնիներ, հնդկահաւեր եւ ուրիշ թռչուններ որ կը զարդարեն պատերը: Հում մսի բլուր կոչուելու արժանի եղող այս բաժինին մէջ մտած ատենդ, անսխորժ հոտ մը կ'առնես: Բայց մրգեղէններու մասնայատուկ բաժինին մէջ ախորժելի հոտ մը կը բուրէ: Խնձորներ, տանձեր, արքայախնձորներ (անանաս), խաղողներ, լեմոններ, նարինջներ եւ ուրիշ հազարումէկ տեսակ միրգեր կը գրգռեն մարդուս ախորժակը: Մրգանոցը միշտ պաղ կը պահուի: Միրգերը միշտ թարմ կը մնան ցրտացուցիչ գործիքներու միջոցաւ:

Անհամար է թիւն այն դրամներուն՝ որոնք օթէլէն ներս կը մտնեն ու անկէ դուրս կ'ելլեն: Օթէլին բացման առթիւ 250,000 տոլար ծախսուած է, միայն պատառաքաղ, դանակ ու դգալ գնելու համար: Անկէ ի վեր, ասոնք գրեթէ կիսովին նորէն գնուած են: Ամէն տարի վարդ մը արագաձեռն յաճախորդներ, օթէլէն յիշատակ մը պահել ուզելով եւ կամ թռուցնելու մարմար դգալով, 50,000 ֆրանքի պատառաքաղ, դ.նակ ու դգալ կը շորթեն, կամ կը գրպանեն՝ եթէ կը հաճի: Տարին երեսուն հազար տոլարի անձեռոց եւ ուրիշ այսօրինակ առարկաներ կը կորսուին: Անցեալ դեկտեմբերի մէջ վեց հազար տոլարի (=1500 ոսկի) գաւաթ, պնակ ու ասոնց նման բաներ գնուած են: Որովհետեւ նոյեմբերի մէջ Նիւ-Եորքի մօտերը ձիարշաւներ տեղի ունեցան. օթէլին յաճախորդները զգալապէս չատցան, ուստի եւ տասնմէկ հազար տոլար ծախսուեցաւ գաւաթի, պնակի եւ ւն.ի համար: Օթէլին մէջ տարուէ տարի մէկ միլիոն թերթ թուղթ կը սպառի: Օթէլին օճառները Լոնտոնէ բերել կը տրուին: Տարին իբր երկու հարիւր հազար լոյ օճառ կը գործածուի օթէլին մէջ: Օճառին այս տարապայման սպառումին պատճառն ա՛յն է, որ ամէն անգամ երբ նոր յաճախորդ մը գայ, իրեն կը յատկացուի երբեք չգործածուած երկու լոյ օճառ: Օթէլին մէջ, իբր նախաճաշ, ճաշ ու ընթրիք՝ օրը վեց հազար հոգիի կերակուր կը հանուի: Սեղանատունին տասան մեծ ... գրեթէ դուրս բնակիչներն ալ կրնան, եթէ ուզեն, հոն ուտել:

Գալով ուտելիքի ամենօրեայ սպառումին, աւելորդ է ըսել թէ ասոնք ալ մեծաքանակ թիւ մը կը կազմեն: Ի հանչիւ օթէլին, օրը 25 եզ կը մորթուի: Այս եզներէն իւրաքանչիւրին արօտավայրն անջատ է: Բայց արօտավայրէն սպանդանոց չեն տարուիր անմիջապէս, վասն զի այն ատեն անոնց միսը կարծր կ'ըլլայ: Որպէս զի անոնց միսերը փափկանան, քանի մը շաբաթ կը մնուցուին, կը պարարտացուին Զիքագոյի նշանաւոր ախոռարտացուին մէջ, յետոյ կը մորթուին՝ յարգելի յաճախորդներուն կողմէ ուտուելու համար: Նիւ-Եորքի մէջ, հորթի միս չուտուիր գրեթէ բնաւ. ասոր համար է որ օթէլին մէջ հորթի միս շատ չկայ: Օրը 25 գառ, 22 խոզապուխտ (ժանպոն), իբր 100 կաքաւ, 200 լորամարգի, 100 հնդկահաւ, 30 երկվեցեակ աղաւնի, 10 երկվեցեակ բադ, ինչպէս նաեւ 175 տոլարի կաթ, 400 ֆրանքի թարմ սունկ, 8000 մանր հաց կը սպառին: Հացերն օթէլին մէջ կ'եփուին: Այս հաչիւեն դուրս են ա՛յն 5000 մանր հացերը՝ որոնք կը պատրաստուին առաւօտները կաթնախառն սուրճի (կամ, եթէ կը հաճի, սրճախառն կաթի) համար:

Հաշիւ եղած է որ օթէլին վարչութիւնը օրը եօթը հազար հինգ հարիւր կը ծախսէ միմիայն ուտելիքի համար: Ասկէ զատ, ամէն ամիս իբր 100,000 տոլարի պահածոյ կը մտնէ օթէլէն ներս: Լոգարաններու մէջ սպառած ջուրին համար 50 տոլար կը վճարուի Բաղաքապետութեան: Բոլոր ջուրերը, գործածուելէն առաջ, կը մղուին կամ կը զտուին, իսկ սառի համար կամ սեղանի վրայ գործածելի ջուրերը կը թորուին:

Օթէլին մէջ պաշտօն վարող երկսեռ ծառաներուն թիւն է 1296 հոգի, որոնցմէ 96ը խոհարար ու խոհեակ, 18ը հացագործ, 165ը ման լուացող, 177ը մանր մունր ծառայութիւններ ընող տղաներ, 105ը առաջկայ փոխադրողներ ու աւելածուներ, 560ը սպասեակ, 175ը սպասուհի: Ասոնց կը վճարուի 65,000 տոլար: Սրահի սպասեակները կը ստանան իւրաքանչիւրը 40 տոլար ամսավարձ, իսկ այլեւայլ յարկերու մէջ ծառայող սպասեակները՝ 50 տոլար, սպասուհիները՝ 18 տոլար: Օթէլին վարչատան պաշտօնեաները՝ իրենց պաշտօնեաներուն համեմատ՝ կը ստանան 500 էն 1000 ֆրանք: Բոլոր պաշտօնեաներն օթէլին հաշուին կ'ուտեն կը խմեն. իսկ սպասուհիները նաեւ հոն կը բնակին, ու իրենց ճերմակեղէնները հոն կը լուացուին:

Օթէլին օրական եկամուտն երբեմն 100,000 ֆրանքի կը հասնի: Օթէլին հիմակուան տէրը, Պ. Բօլ, քանի մը տարի առաջ սոսկական սպասեակ (կարսօն) մը էր: Յետոյ սպասեակներու պետ եղաւ օթէլի մը մէջ: Իսկ հիմա Նիւ-Եորքի առեւտրական աշխարհին մեծահարուստ մարդոցմէ մէկն է:

Կարիճ — Ա. Ն. Թ.

ԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆ

ՅՈՎՍԵՓԻՄ ԱՂԱ ԹՕՓՕՍԳԱԼԵԱՆ

Անցեալ տարի, այնպէս, Պէյրութի մէջ ի տեր հանգեաւ Տրապիզոնցի Յովակիմ աղա Թօփսագալեան, որ իր բոլոր կարողութիւնը—400 ֆրանսական ոսկի, ինքնաբերաբար կտակեց Ազգ. Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցին: Հանգուցեալը բարեկամ էր, որով եւ իր կեանքի չատ մը պարագաները ծանօթ: Իր մասին Արեւելքի մէջ հրատարակուած տեղեկութիւնները ո՛րքան որ ճիշդ էին, սակայն իր կեանքէն քանի մը կարեւոր գծեր ու նաեւ ներքին բուն քաջութիւնը ... փափաքած էր ունենալ զայդ:

Յովակիմ Թօփսագալեան չատ կանուխէն, պատանեկութեանը մէջ, պանդխտութեան ելած է ու մինչեւ իր 25 տարեկան հասակը՝ չերչինիութեամբ պարապած է՝ Թուրքիոյ գաւառները եւ Կովկասի գրեթէ բոլոր գիւղերը քաղաքները չրջելով: Այս ճամբորդութիւնները իր կազմին սաստիկ տաժանելի կու գային, որոնց հետեւանքը, օր մը ալ, չատ սուղ կը նստի իրեն: Յովակիմ ծնողական գործարաններու անկում կ'ունենայ: Շատ բժիշկներու կը դիմէ ու ոչ մէկէն ճար մը չի գտներ: Օր մը ալ, Էրզրումի մօտ թէ Կովկասի մէջ— լաւ, չեմ յիշեր, կը լսէ որ գիւղի մը մէջ այդ հիւանդութիւնները բուժող պառաւ մը կայ, որուն իսկոյն կը դիմէ Յովակիմ. խեղճը ամիսներով սոսկալի ցաւերու մէջ կը չարչարուի, որոնք առաջ եկած էին պառաւին տգիտութենէն. մէկ խօսքով՝ Յովակիմ ներքինացած էր ալ եւս, ու այն ալ 25 տարեկան հասակին մէջ: Այս միջոցին ան քիչ չատ դրամ ունէր: Ուստի ցաւերը բաւականին մեղմանալէն ետքը՝ կ'որոշէ անգամ մը Երուսաղէմ երթալ: Ճամբան կիպրոս կը հանդիպի ու քաղաքս գալով կը տեսնէ որ թէսի կաղապարներ դեռ մուտ գտած չեն հոս: Խանութ մը կը վարձէ ու իր քովը գտնուած կաղապարներով թէս կաղապարելու գործով կը զբաղի տարի մը. ապա զանոնք ծախելով կը մեկնի Երուսաղէմ, ուր ուխտը ընելէ յետոյ կը հաստատուի Եաֆա, Հայոց վանքին քով գտնուած փոքրիկ խանութի մը մէջ: Այս պատմածս մօտ 40 տարուան խնդիր է:

Երեքուկէս տարի առաջ, օր մը, սիրտը կը նեղանայ ու կ'ելլէ հոս կու գայ, ժամանակ մը մնալու մտադրութեամբ: Սակայն այս միջոցին արդէն 400 ոսկիի տէր դարձած՝ Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան իմացուցած էր իր կտակը եւ դրամն ալ Երուսաղէմի Ցունաց վանքը դրած էր, այն ալ մասնաւոր նպատակաւ: «Ինչո՞ւ այդպէս կ'ընես ու պանքայի մը կամ վստահելի մարդու մը աւելի չահաւոր կերպով տոկոսի չես տար դրամդ», կ'ըսէի: — «Անհատներ, պանքաներ կը կործանին կ'երթան, բայց Երուսաղէմի վանքերուն պէս մեծ ու դարաւոր հաստատութիւններ յաւիտենս յաւիտենից կը մնան» կը պատասխանէր: Օր մը ալ հետեւեալ զուարճալի դէպքը պատահեցաւ:

Հիւանդանոցի Հոգաբարձութենէն՝ իր ըրած կտակին համար, չնորհակալութեան գիր մը ստացեր ու ստորագրութեան մը կէսը իրեն մութ գալով՝ վաղեր էր հանելուկը լուծել տալու: Երկու բարեկամներ տեղ մը նստեր էինք, երբ Յովակիմ աղան ներս մտաւ:

—Ի՞նչ կայ Յովակիմ աղա:

—Մեր Բաթրարքի մականունը ի՞նչ է:

—Ո՞ր Պատրիարքի:

—Բոլսոյ Բաթրարքի:

—Օրմանեան է:

—Իշտէ աղբա՛ր, Հիւանդանոցին նամակը,

Բան ու գրպանէն նամակ մը դուրս հանելով միայն Ատենապետ բառին ստորագրութիւնը ցոյց տուաւ, որ էր Պատրիկ Կիւլկէնկեան... Հանելուկը լուծուած էր:

Յովակիմ աղա նախ մտադրած էր որ գաւառներու մութ անկիւններու մէջ ինկած 2—3 աղքատ գիւղերու մէջ դպրոցներ բանալ տայ 400 ֆրանսական ոսկիի տարեկան տոկոսովը, «որ կը բաւէ», կ'ըսէր ինքը. որովհետեւ, գրեթէ, այդ կողմերու ամէն ծակ ու ծուկ անձամբ պըտտած ու տեղական պայմաններուն տեղեկացած էր: Ի վերջոյ կարգ մը նկատումներով՝ որոշում տուած էր Պոլսոյ հիւանդանոցին նուիրել այդ դրամը, «որովհետեւ, կ'ըսէր, հոն ալ հարիւրաւոր անսէր, ողորմասէր եւ ուղղամիտ սէր՝ Ամէն կիրակի եւ երբեմն, լուր օրեր եկեղեցի կուգար, ուր՝ կօչիկները դուրսը հանած, կը մտնէր ու կ'երթար, փոխանակ նստարաններու, իրեն յատուկ բազմոցակին վրայ կը կանգնէր եւ երկիւղածութեամբ կ'աղօթէր: Ժամանակը ընթերցանութեամբ կ'անցնէր, աւելի կը հասկնար հին լեզուն քան նորը. միշտ Ոսկեբերանի գործերն էին իր սիրած դիրքերը: Հանդերձեալին վրայ մեծ հաւատք ունէր ու չատ անգամ կը յիշեցնէր. «Արդեօք անդին պիտոր հանդէ՞մ:» կեանքին մէջ ամէնէն չսիրած բանը անգործութիւնն էր, որ, դժբախտաբար հոս իրեն վիճակուած էր՝ տեղւոյս գործերուն չհաւնելով՝ գործի ձեռնարկել չուզելուն պատճառաւ: Ահա այս ձանձրոյթէն ազատուելու համար միաքը դրաւ դարձեալ Եաֆա դառնալ, որպէս զի խանութը բանալով զբաղում մը ունենար ու ձանձրոյթը փարատէր: Մէկ կողմի կուշտին տակ՝ տարին քանի մը անգամ սաստիկ ցաւեր կը զգար, ղրոս ոչ մէկ բժիշկ, հոս եւ ուրիշ տեղեր, կարող եղած էր բժշկել, մինչեւ որ Պէյրութի մէջ նոյն ցաւերը վերջ տուին իր կեանքին: Յովակիմ աղա մինչեւ իր 25 տարեկան հասակը ամուսնացած չէր. ու մնացեալ կեանքն ալ արդէն ծանօթ է:

Նիկոսիա — Յ. Ա.

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Ելմացոյցը Երեսփ. Ժողովին ներկայացուած. — Հասոյթի առաւելութիւն. — Ելմտական նախարարին յայտարարութիւնները. — Բասիոնիսք միաբանութիւնը:

Լոնտոն, 23 ապրիլ. — Ելմտական նախարար Պ. Ռիչի, երէկ, տէրութեան ելմտացոյցը ներկայացուց Երեսփոխանական Ժողովին. Ծախքերն են 143 միլիոն 954,000 անգլիական ոսկի, իսկ հասոյթները՝ 154,770,000, որով 10,816,000 ոսկիի առաւելութիւն մը կայ: Եկամտի վրայ դրուած տուրքը չորս բէնսի զեղչուած է, ու ցորենի տուրքն ալ ջնջուած է յառաջիկայ յուլիս 1էն սկսեալ, ինչ որ տասնուկէս միլիոն ոսկիի գումար մը կը ներկայացնէ: Շաքարի, ածուխի եւ թէյի վրայ դրուած տուրքերը չեն ջնջուած: Շաքարի տուրքի մասին խօսելով՝ ելմտական նախարարը յայտարարեց թէ չէր կարելի երեք միլիոն ոսկի զոհել, կէս առ կէս զեղչելով այդ տուրքը, նկատելով որ շաքարի այնքան մեծ պաշար մը մթերուած է: Ուստի Ժողովը 76ի դէմ 184 ձայնով մերժեց շաքարի մէկ լիպրային վրայ երկու բէնս զեղչել տուրքը, որ ասկէ առաջ առաջարկուած էր: Պ. Ռիչիի կողմէ ելմտացոյցին վրայ տրուած տեղեկութիւնները մասնաւորապէս աւելի շահեկան էին, ի մասին բանակին ու նաւատորմին: Ելմտական նախարարը յայտարարեց թէ Թրանսվալի եւ Զինու պատերազմներուն պատճառած ամբողջական ծախքը 217 միլիոն անգլիական ոսկիի կը հասնի, այսինքն ֆրանքեւերման պատերազմէն չորս անգամ աւելի, որ չատ աւելի քիչ տեւած է: Այս պատճառաւ՝ Ժողովուրդէն իւրաքանչիւր անհատ ստիպուեցաւ 67 շիլլին 4 բէնս աւելի տուրք վճարել: Գալով նաւատորմի ծախքերուն, Պ. Ռիչի հետեւեալ կարեւոր յայտարարութիւնը ըրաւ. — «Հզօր նաւատորմ մը մնալու եւ կենաց խնդիր է Անգլիոյ համար: Կոպտէն կ'ըսէր թէ 100 միլիոն անգլիական ոսկի պիտի ծախսէր, նաւատորմին գերակշռութիւնը անսասան պահելու համար: Բարեբաղդաբար Կոպտէն, Ֆրանսայի վրայ կը խորհէր: Երջանիկ եմ՝ խօսելով թէ մեր կացութիւնը բոլորովին տարբեր է այսօր: (Ծափահարութիւններ): Երկու երկիրներու միջեւ գոյութիւն ունեցող յարաբերութիւնները չատ սիրալիր են: Ամենքս ալ կը մաղթենք որ տարուէ տարի ամրապնդուին երկու երկիրներուն կառավարութիւնները եւ ժողովուրդները իրար միացնող յարգանքի փոխադարձ զգացումները, եւ որոնք այնքան մտահոգ կերպով ի յայտ կուգան Լտուարտ թագաւորին ի պատիւ սարքուած սիրալիր ընդունելութեան մէջ: Ուրիշ տերութեան մը նկատմամբ զգացուած նախանձը չէ որ զիս կը մղէ հեղուհեղ ա՛լ աւելի ծախսելու նաւատորմին համար, այլ սա պատճառաւ որ մեր նաւատորմը պէտք է զարգանայ, որքան ատեն որ միւս տէրութեանց նաւատորմերը կը զարգանան: Հաճոյքով կը տեսնեմ որ նշանները ցոյց կուտան թէ մեր դրացիներէն ոմանք կը փափագին վերջ մը դնել իրենց նաւային ծախքերուն: Բարեբաղդ են անոնց կողմէ տրուած այս նշանները, եւ մենք կրնանք հաւատալ թէ այս քաղաքականութիւնը եթէ ընդունին ու գործադրեն, պատրաստ ենք իրենց հետեւելու ուղղամտութեամբ: (Ծափահարութիւններ):

—Բարիզի մէջ հաստատուած Բասիոնիսթ հայերու միաբանութեան չարտօնուելը ֆրանսական կառավարութեան կողմէ, Երեսփ. Ժողովին մէջ խնդրոյ նիւթ եղաւ, գնդապետ Նոլանի հարցապնդման վրայ: Լորտ Բրանպորն պատասխանեց դանէր: Սկզբունքներու այս պարզումին վրայ՝ Բլամբրոն, Վէրթմուս եւ Լոնկէն ներկայ բոլոր անձերու ձեռքը թօթուեցին, իրենց արմուկը բարձրացնելով մինչեւ ականջին բարձրութեան, ինչ որ վերջին ասիճանի չիքութիւն մը կ'ենթադրէր, ու ամէնքն ալ իրարու ետեւէ, ինչպէս որ եկած էին, այնպէս ալ դուրս ելան:

Այս անգամ Բրիսթիան տիրը գտաւ վերսկսելու համար Ժընէվիւիի հետ առուտուն սկսած խօսակցութիւնը, ինչ որ կը ջանար ձեռք ձգել քանի մը ժամէ ի վեր:

—Սէր-Ժորժ հանելէ առաջ ես ալ այդպէս էի: Զորրորդ օրինակը այն համակրելի ու գեղեցիկ տիպարին՝ որուն վրայ կաղապարուած են նաեւ այդ երեք չարաճճիները: Ու ես իրապէս հաճոյք կը զգայի անոնց ապրած ընկերութեան ու սիրավայրին մէջ: Բայց հիմա չեմ կրնար ըմբռնել զանոնք, հիմա անոնք գաղջանք կ'ազդէին ինծի. տխմար ու վնասակար կը գտնեմ: Ի՞նչ պատահեցաւ իմ մէջս:

(Շարունակելի)

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (36)

ԹՕՐԹ ՕՆԷ

ԿԵԱՆՔԻ ՊԱՅՔԱՐՆԵՐԸ

ԱԼՔՈԼԱՎԱՃԱՌԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

Դ

Քրիսթիան չէր կրնար երկար ճիգ ընել: Զգաց թէ փաստերը հատած էին ալ եւս: Արդէն իր զգայականութիւնը ի յայտ եկած էր անկանոն կերպով: Դժվամակ չեշտով մը ըսաւ Քրիսթիան.

—Ա՜հ, դուք ալ միւսներուն կը նմանի՛ք: Զիս կը հրաւիրէք՝ ուղղուելու, բայց գալով ալ՝ակցութեան, բան մը չէք ըներ:

—Իրաւ որ չատ պահանջկոտ էք: Ձեր սրտնդի բուժման նպաստեցի: Ատիկա պատճառ մը չէ որ ձեր նկարագիրն ալ ուղղեմ:

—Աղէկ վրաս կը խնդա՛ք, հծծեց Քրիսթիան: Այդ կողմն չէի ճանչնար ձեզ: Մինչեւ հիմա իբր բարի ու սիրուն էակ մը ցոյց տուած էիք ինքզինքիդ:

—Քիչ մը տղայամիտ այնպէս չէ՞:

—Ա՜հ, ո՛չ: Բայց ջուրի ակ մը ո՞րքան ալ վճիտ ու թարմ ըլլայ... երբ դէմքերնիդ դիտէք անոր մէջ, իսկոյն կը պղտորի ան. ալիքներ առաջ կու գան մակերեսին վրայ, որով ա՛լ չէք կրնար տեսնել դէմքերնիդ... հիմա չատ չար կը գտնեմ ձեզ... Ձա՛ր էք մինթ: Կը խոսովանի՞ք այդպէս ըլլալը:

Քիչ մը յախուռն չարժումով ոտքի ելաւ Ժընէվիւիէ: Խօսակցութիւնը այնպիսի դարձուածքի մը կ'առնէր որ հաճոյ չէր թուէր Քրիսթիանի: Ցստակօրէն պատասխանեց Ժընէվիւիէ:

—Չեր խոստովանութիւնը բաւարար պիտի ըլլայ, եթէ կ'ուզէք, եւ իմիսիս վրայէն պիտի անցնինք:

Մանկամարդ աղջկան առած դիրքէն ու չեշտէն չուարած, Քրիսթիան հաստատուն բռնեց ինքզինքը: Պ. Վէրնիէ ու Հարնուաները թէրասին վրայէն կը յառաջանային: Խօսակցութիւնը ինքնին դադրեցաւ, եւ ամբողջ օրուան մէջ՝ Քրիսթիան չկրցաւ առանձինն գտնուիլ Ժընէվիւիէի հետ: Այն բոլորովին նոր երեւոյթը՝ որուն ներքեւ ի յայտ եկած էր ան, իր հետաքրքրութիւնը արթնցուցած էր: Անիկա չատ տարբեր երմինէ՝ այն ատեն ճանչցած կնոջմէն, այնպէս որ մտովի կը հարցնէր թէ ինչպէս կ'ըլլար որ այդ ատիճան սխալ դաղափար կազմած էր անոր վրայ: Հեղահամբոյր ու քաղցր մանկամարդ աղջիկը, որուն անմեղ հրապոյրը այնքան հաճոյ թուած էր իրեն, անհետացած էր, տեղի տալով խոհուն ու հաստատակամ կնոջ մը՝ որ թերեւս ալ աւելի հաճոյ էր իրեն: Մինչեւ իրիկուն զայն դիտելով զբաղեցաւ. անոր մէջ գտաւ չատ մը առանձնայատկութիւններ՝ զորս չէր նշմարած մինչեւ այն ատեն, անտարակոյս սա պատճառով որ գիւղական հանդարտիկ կեանքին մէջ առիթ չէին ունեցած ընդլայնելու յայտնել, մինչ աշխարհիկ միջավայրի մը մէջ, նկարագրի երանգները ի յայտ կու գան լոյսի տակ դրուած ադամանդի մը երեսկիներուն պէս:

Ճաչէն յետոյ, Քրիսթիանի բարեկամները լսած ըլլալով անոր վերադարձը, տուն եկան: Օր. Հարնուա գոհունակութիւնը ունեցաւ տեսնելու Պ. Պ. Բլամբրոնը, Լոնկէնը եւ Վէրթմուսը, իրենց բովանդակ անթերի վայելչութեան մէջ: Այս վերջինը միջազգային մրցանակը չահած էր այդ օրը, աղաւնիի որսորդութեան մրցումին մէջ. փառքով ծածկուած կը ներկայանար: Զարմացաւ թէ ինչո՞ւ այնքան նուազ տպաւորութիւն ձգած էր վէրնիէ ընտանիքին հիւրերուն վրայ: Ժընէվիւիէ չքաշուեցաւ յայտնելու թէ նոր կալի կը գտնէր անմեղ թռչուններու այդ կոտորածը, ու այսպէս սպրդեցաւ այդ զբօսաստէրին մտքին մէջ: Գալով Բլամբրոնի, իր պաղ կատակները եւ երկարօրէն պատրաստուած արտառոցութիւնները ո եւ է հաւանութեան չարժանացան: Քրիսթիան ալ ցուցաբերմունք մը ցոյց տուաւ, ու այդ պարոնները՝ Լոնկէնի անկեղծ բացատրութեան համաձայն՝ «ամբայէ» եղած գտան զայն:

Ժամը տասնմէկին, երեք բարեկամները ոտքի ելան մեկնելու համար, որպէս զի երթան քիչ մը զուարճանան, քանի մի գաւաթ քոքթէյ խմելով: Փոքր ձեցին հետերնին տանիլ Քրիսթիանը, իրենց կատարելիք զուարճութեան հեռանարը պարզելով անոր աչքին առջեւ. պառին մէջ պիտի հանդիպէին ամերիկացի Բիսթէր ձիամարզիկին: Քրիսթիան յայտարարեց թէ սովորութիւն ըրած էր կէս գիշերէն առաջ պառկիլ,

թէ Բարիզի անգլիական դեսպանը խընդրած էր որ Հիշ պողոսայի մատուռը կառավարուի աչխարհական երէցներու կողմէ, եւ ամէն պատճառ ունի հաւատալու թէ այդ դիմումը նպաստաւոր ելք պիտի ունենայ։ Չի կարծեր թէ դժուարութիւններ ծագին բասիոնիսթ հայերուն ինչքերու մասին։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ

Պ. Լուպէ Լոնտոնի մէջ. — Պասրասուրքիւներ. — Ուղերձ մը. — Պ. Տէրուլէդի յայտարարութիւնը։

Լոնտոն, 23 ապրիլ.— Այս իրիկուն Լորտ Բաղաքապետը ծանոյց Լոնտոնի քաղաքապետութեան Խորհուրդին թէ Խորհուրդին յանձնաժողովը միաձայնութեամբ որոշած է մեծ արարողութեամբ ընդունիլ Ֆրանսայի Հանրապետութեան նախագահը, երբ Լոնտոն այցելէ. նաեւ խնդրել Պ. Լուպէէն որ բարեհաճի ընդունիլ Անգլիոյ մայրաքաղաքին բարի գալուստ մաղթող մէկ ուղերձը։ Լորտ–Բաղաքապետը կը յիշեցնէ թէ երբ Լոնտոն քաղաքին մէկ ներկայացուցիչը Բարիզ երթայ, շատ սիրալիր ընդունելութիւն մը կը գտնէ։ Բաղաքապետութեան Խորհուրդին անդամներէն մէկն ալ կ'ըսէ թէ ամբողջ Լոնտոն մեծապէս պիտի ուրախանայ ողջունելով ֆրանսական ազգին պետը։ Բաղաքապետական Խորհուրդը համակրական ջերմագին արտայայտութիւններով ընդունեց իր յանձնաժողովին առաջարկութիւնը։

Բարիզ.— Սէն–Էշպասթիէնի մէջ, երէկ, Ֆրանսեի թղթակիցը տեսակցութիւն մը ունեցաւ Պ. Բոլ Տէրուլէդի հետ, որ սա յայտարարութիւնը ըրաւ.

«Ինծի համար մեծ սխալ մըն է հրաւիրել Բարիզի ժողովուրդը որ «Կեցցե՛ն Պոէրները» եւ «Կեցցէ՛ Ցաշոտա» գոչեն երբ Անգլիոյ թագաւորը Բարիզ այցելէ. ատիկա նոյնս քաղաքավարութեան պայմաններու թերացում մըն է, անարժան Ֆրանսայի ծանօթ ասպնջականութեան. նաեւ անձարակութիւն ալ, քանի որ Լուսարտ է. միշտ բարեկամ եղած է Ֆրանսայի։ Արդարացի ալ չէ. վասն զի Լուսարտ է. տակաւին Կալլէսի իշխանն էր երբ Թրանսվալի պատերազմը ծագեցաւ. անտեղի ալ, վասն զի ֆհարաւ–ափրիկեան պատերազմին բոլոր պետերը ընդունած են յաղթութիւնը, որով չափազանցութիւն մը պիտի ըլլայ Պոէրներէ աւելի պոէրասէր երեւալ։ Հեռատեսութեան ալ դէմ է, քանի որ Անգլիա ամէնէն հարուստ մէկ յաճախորդն է Ֆրանսայի։ Պատճառ մը չունինք մեր վրայ հրաւիրելու տհաճութիւն մը որ մեր արտածմանց քանակութիւնը աւելի պիտի նուազեցնէ։»

ԷՏՈՒԱՐԴ ԹԱԳԱՒՈՐԸ

Նաբոլի ժամանումը. — Այցելութիւններ. — Ցամաք ելլելը. — Բարիզ կատարելիք ուղեւորութիւնը. — Կարծիք Գերմանիոյ մասին։

Նաբոլի, 23 ապրիլ.—Վիքթորիա հեսս–Ալպերթ զբօսանաւը, եօթը զրահաւորներու եւ չորս յածաւորակներու ուղեկցութեամբ, այսօր, կէս օրէն երկու ժամ առաջ հոս ժամանեց։ Օդը փոթորկալից էր եւ անձրեւոտ։ Անգլիական մարտանաւերու մուտքին ընծայելիք մեծափառ տեսարանին արգելք եղաւ յորդահոս անձրեւ մը որ նաւահանգիստին տեսքը կը մթագնէր։ Պրականսի դուքսը առաջին անգամ այցելութիւն տուաւ Լուսարտ թագաւորին, որ յետոյ ընդունեց Ապրուցծէի դուքսը, Վիքթոր Էմմանուէլ թագաւորին կողմէ յատկապէս ղրկուած։ Գերմանիոյ դահաժառանգ իշխանը եւ եղբայրը՝ Այթէլ Ֆրիտրիխ իշխանն ալ Վիքթորիա–հեսս–Ալպերթ զբօսանաւը երթալով այցելութիւն տուին Լուսարտ թագաւորին։ Նաբոլիի քաղաքապետը իր յարգանց հաւատիքը մատոյց Անգլիոյ թագաւորին, որ ըսաւ թէ չատ ուրախ է Նաբոլին նորէն տեսնելուն համար։ Կէսօրին Լուսարտ է. փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Բորթուկալի թագուհիին եւ Պրականսի դուքսին որ Ամիլիա զբօսանաւը կը գտնուէին։ Ն. Վեհափառութիւնը իր հետեւորդներուն հետ այցելեց Նաբոլիի թանգարանը։

—Լուսարտ թագաւորը ապրիլ 27ին առաւօտն, պաշտօնապէս ցամաք ելլելով, մասնաւոր կառաւսումբով Հռոմ պիտի ուղեւորի։ Այդ ուղեւորութեան պահուն, Լուսարտ թագաւորին հետ պիտի գտնուին Ապրուցծէի դուքսը, հետեւորդները եւ զինուորական պատուիրակութիւնը որուն պետն է Բէտոթի զօրավարը։ Լուսարտ է. Հռոմի կայարանին մէջ պիտի ընդունուի Իտալիոյ թագաւորին, Առսթէյի ու Ճենովայի դուքսերուն եւ Թուրինոյի կոմսին կողմէ։ Քաղաքապետը ու քաղաքապետութեան Խորհուրդը Անգլիոյ վեհապետին բարի գալուստ պիտի մաղթեն Բիածցա տի Թէրմինիի մէջ, ուր պահ մը կենալէ վերջը արքայական թափօրը Քուիրինալի պալատը պիտի երթայ։

Պէրլին.—Լուսարտ թագաւորին Բարիզ ուղեւորելուն առթիւ Պէրլինի մէջ ըսուածները դժգոհութիւն մը երեւան կը հանեն։ Այդ այցելութեան դէմ ուղղութիւն ընող չկայ. ընդհակառակը կը յայտարարուի թէ Գերմանները կրնան հանդարտ միտքով եւ նոյն իսկ հաճոյքով տեսնել այդ այցելութիւնը. սակայն արհամարհութիւն կը զգան, երբ այդ առթիւ ակնարկութիւն կ'ըլլայ Գերմանիոյ կամ անոր քաղաքականութեանը։ Պէրլինի թերթ մը կը յայտարարէ թէ չի հասկնար որ ինչո՞ւ գերման քաղաքականութեան համար անպատշաճ կը նկատուին Անգլիոյ եւ Ֆրանսայի միջեւ փոխանակուած յարգական արտայայտութիւնները։

ՍՈՄԱԼԻԼԱՆԴ

Անգլիական ձախողուած մը.— Մեռեալներ եւ վիրաւորներ.— Տպաւորութիւնը Երեսպ. Ժողովին մէջ.—Օպպիայի պարպուիլը։

Լոնտոն, 23 ապրիլ.—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութիւնը Պոնոթլէնն հետեւեալ պաշտօնական հեռագիրը ստացաւ ապրիլ 22 թուականով.— Արշաւախումբին պետը ապրիլ 18 թուականով կը հեռագրէ կալատիի արեւմուտքէն քսան մղոն հեռու կէտէ մը.— Շրջուն զօրագունդը, Բոպպէ գնդապետին հրամանատարութեանը տակ, ապրիլ 10ին ճամբայ եւած էր կալատիիէն՝ Ուալուալ ճամբան խուզարկելու։ Ապրիլ 17ի առտուն կը գտնուէր Կումպուրու, կալատիի արեւմուտքէն 40 մղոն հեռուն։ Ջուր չկար եւ շատ դժուար էր դէպի Ուալուալ տանող ճամբայ մը գտնել, որով զօրագունդը կալատի պիտի դառնար։ Առաւօտեայ ամրոցքն հեռանալու վրայ էր, երբ զէնքի ձայներ լսուեցան՝ հետաղօտութեան համար դէպի արեւմուտք զրկուած ջոկատի մը գացած կողմէն։ Բոպպէ գնդապետը իսկոյն Բլըմքէթի գնդապետը հոն ղրկեց ափրիկէցի 160 արձակաղէններով, հնդիկ 48 զինուորներով եւ երկու խորտրնկէցներով, պէտք եղած ատեն նոյն ջոկատը ազատելու։ Առտուան ժամը 9ը քառորդ անցած էր։ Ջոկատը յարձակում կրած չէր, բայց Բլըմքէթի գնդապետը յառաջացաւ։ Ժամը 11.45ին Բոպպէ գնդապետը բուռն հրացանաձգութեան ձայներ իմացաւ Բլըմքէթի ջոկատին գացած կողմէն։ յետոյ, կէս օրէն մէկ ժամ ետքը, քանի մը փախստականներ եկան՝ ծանուցանող թէ Բլըմքէթի գնդապետը յաղթուած է, կորուստներ ալ տալով։ Ապա առնուած լուրեր հաստատեցին այդ պարտութիւնը։ Բլըմքէթի գնդապետին ջոկատը փճացած էր, բացի ընկէ 37 զինուորներէ որոնք կրցան Բոպպէ գնդապետին մօտ ժամանել։ Այդ փախստականները կ'ըսեն թէ Բլըմքէթի գնդապետը, որ Մատմիլայի զինուորները կը հալածէր, դաշտային տեղ մը հասած էր՝ Կումպուրուի արեւմտեան կողմը եօթը մղոն հեռուն։ Այդ միջոցին շատ մօտէն գնդապետին վրայ յարձակեցան Մատմիլայի զինուորներէն բազմաթիւ հեծեալներ ու հետեւակներ։ Անգլիական ջոկատը դիմադրեց մինչեւ ու սպառեցան իր ռազմամթերքները. յետոյ քառակուսի շարք մը կազմեց եւ սուինները հրացաններուն վրայ անցուցած, յարձակում մը կատարեց՝ թշնամին ձեռքէն ազատելու եւ Բոպպէ գնդապետին մօտ երթալու համար։ Այդ կերպով բաւական աեղ գնաց, բայց ջոկատը կազմողներէն շատը, որոնց մէջ է Բլըմքէթի գնդապետը, սպաննուեցան կամ վիրաւորուեցան։ Մատմիլայի հետեւակները մընացան անդլիական այդ քառակուսիին մէջ եւ ամբողջ ջոկատը փճացուցին, բացի 37 հոգիէ։ Երկու խորտրնկէցները թշնամիին ձեռքը անցան։

—Անգլիոյ պատերազմական նախարարութեան ստացած հեռագիրներէն կ'երեւայ թէ Մէնենիկ զօրավարը կ'երթայ՝ ազատել Բոպպէ գնդապետին զօրագունդը եւ զայն Կալատի վերադարձնել։ Բոպպէի զօրագունդը իր յառաջխաղացութեան մէջ մացառներու մէջտեղէն՝ կը նեղուի իր ուղտերուն բազմութեանը հետեւանքով։ Այդ պարագային անխոհեմութիւն պիտի ըլլայ առանձին ետ դառնալ, վասն զի կրնայ ըլլալ որ ճամբան յարձակում կրէ։ Մէնենիկ զօրավարը լուսնի ատեն ճամբայ պիտի ելլէ։

—Կ'ըսուի թէ զօրագունդին սպաները սխալ մը գործած են, իրենց անծանօթ տեղ մը երթալով։ Մատմիլան սկիզբէն ի վեր կը փախչի Անգլիացիներուն առջեւէն, որպէս զի զանոնք անջրդի ու անծանօթ տեղեր մղէ։ Անցեալ ամսուն՝ Մատմիլա Մուտուկ կը գտնուէր, 320 քիլոմէթր դէպ ի ներսերը։ Անգլիացիները երբ հոն հասան, Մատմիլա Կալատի քաշուեցաւ 160 քիլիոմէթր աւելի ներս։ Մէնենիկ զօրավարը, քանի մը շաբաթ առաջ երբ Կալատի մտաւ, իմացաւ որ Մատմիլա աւելի ներսերը գացած է՝ դէպ ի հիւսիսային արեւմուտք՝ հաւանօրէն Ուալուալ՝ Օպպիայի նաւահանգիստէն 550 քիլոմէթր դէպ ի հիւսիսային արեւմուտք։ Կալատիէն երկու հետաղօտութիւններ կատարուեցան. ատոնց վերջնոյն վիճակը այսօր ծանուցուեցաւ։ Պաշտօնական հեռագիրը Անդլիոյ Երեսփ. Ժողովին մէջ կարդացուելով խիստ դառն տպաւորութիւն մը գործեց։

Պէրպերա.—Օպպիայէն հոս ժամանեց չոգենաւ մը նոր զինուորներով եւ անգլիական ու ընիկ հիւանդ զինուորներով։ Օպպիա պարպուած է. պարէններուն մէկ մասը հոն թողուլ պարտաւորուած են։ Ատոնց կարեւոր մէկ մասը, հաղորդակցութեանց գիծերուն վրայ, ոչնչացուցած են։ Զինուորական գործողութեանց վայրէն առնուած նամակներ կը ծանուցանեն թէ պարէնի պակասը դգալի կ'ըլլայ։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Ուղեսպան պառոնուհին.— Դատավարութիւնը.—Գերման զօրեղուն հագուստը։

Պէրլին, 23 ապրիլ.—Այս պահուս Հանուի մէջ կը դատուի Սէքէնտորֆի պառոնուհին, որ իր տղան սպաննած ըլլալու ամբաստանութեան տակ կը գտնուի։ Պառոնուհին միակ դուստրն է պառոն Սէքէնտորֆի, հիւսիսային Գերմանիոյ ամէնէն մեծ կալուածատէրերէն մէկը. Պառոնուհին ամուսնացած չէ եւ քսան տարու կայ իր զաւկին մարմինը գտնուեր է թաւուտի մը մէջէն։ Առաջին դատավարութեան մէջ իսկ պառոնուհին խոստովաներ է։ Ցայտարարեր է թէ հայրը խիստ կը վարուէր իր հետ, ու այդ պատճառաւ դատին վերաքննութիւնը կամ բեկանումը առաջ բերելիք նոր իրողութիւն մը պիտի ներկայացնէ, պէտք է ըսա օրինի դատական նախարարին դիմէ եւ ոչ թէ պատերազմական նախարարին որ այդ մասին ձեռնհաս չէ։ Երեսփ. Ժողովին քուէն ալ կատարելապէս այդ միտքով արուած է, քանի որ իր բացարցակ կամքը յայտնած է թէ չուզեր որ Տրէյֆիւսի խնդիրը դատական չրջանակէն դուրս ելլէ։

—Թան Սէյմուր տը Ռիչի ստորագրութեամբ նամակ մը հրատարակած է, որ կ'ըսէ թէ Շեթոֆէլ գերման գնդապետը 1898ին, իրեկուն մը, Պուլվար տէ Բաբիւսկին մէջ բարեկամի մը հետ տեսակցելով, Տրէյֆիւսի մեղապարտութեան մասին իր այդ բարեկամը համոզելու համար յիշեր է այն բարձրաստիճան սպաները որոնք այդ հաւատքը ունէին եւ որոնց թիւը քսանչորսի կը հասնի։ Բարեկամը չհամոզուելով, գնդապետը բառ առ բառ յիշեր է Վիլհէլմ Բ.ի թղթակցութիւնը։ Բարեկամը հարցուցեր է թէ ո՞ւրկէ իմացած է այդ անհաւանական պատմութիւնը։ Շեթոֆէլ գնդապետը պատասխաներ է որ Բոնաֆիթ զօրավարէն իմացած է։ Այդ բարեկամը կը յարէ.

«Ինծի այնպէս կը թուի որ Շեթոֆէլ գնդապետը իրաղեկ երեւալու փափաքով այդպէս խօսած է։ Բսուածներէն նուազ մտերիմ էր գերման դեսպան Ֆոն Միւնսթէր կոմսէն հետ։ Շեթոֆէլ 1870էն առաջ Ֆրանսայի մասին այն տեսակ բաներ պատմած է՝ որոնց ճշդութիւնը ժամանակակից վկաներուն զարմանք պատճառած է, առանց զանոնք համոզելու։»

Նամակագիրը կը յիշէ թէ Պ. Ժորէս Բրիթիք Ռեբիւպլիքի երկուշաբթի օրուան թիւին մէջ կը պնդէ որ Շեթոֆէլ՝ Վիլհէլմ կայսեր կարծեցեալ գրութիւնը Ֆոն Միւնսթէր կոմսէն չէ որ ստացած է։ Վերոգրեալ խօսակցութիւնը կը հաստատէ Պ. Ժորէսի այդ յայտարարութիւնը։ Նամակագիրը կ'ըսէ թէ այդ հրատարակութիւնը ընելուն պատճառը այն է որ վկայի մը հոգեւնութիւնը չատ անգամ անոր վկայութեան չափ օգտակար է դիտնալ։ Թանի խմբագիր մը տեսակցեր է նոյն նամակին մէջ յիշուած բարեկամին հետ, որ բոլորովին հաստատեր է Պ. Սէյմուր տը Ռիչի այդ նամակը։ Այդ բարեկամը կ'երեւայ թէ Լուվրի թանգարանին նախկին վերակացու մըն է։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Պետական Խորհուրդին անդամ անուանուեցաւ Բ. Դրան իրաւագէտ խորհրդականներու սենեակին պաշտօնեաներէն Մաղլում պէյ։

—Կրթական Նախարարութեան Խորհուրդին անդամ անուանուեցաւ օտար վարժարաններու եւ մամուլի քննիչ Մէհմէտ Խալիտ պէյ։

—Պոլսի գաւառին հաչուակալ անուանուեցաւ Էնկիւրիի նահանգին հաչուակալութեան դիւանին միւմչիսիլ Հիւսէյին հիւսնի էֆ.։

—Գոսովայի նահանգին Բէօբրիւլի գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Եաքովայի գայմագամ Ապտուլլահ Սապրի էֆ. որուն յաջորդեց Գոչհիսարի գայմագամ Բրիֆաթ էֆ.։

—Ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Օսմ. Պանքային ընդհանուր տնօրէն Պ. Օպուանոյի։

—Երկրորդ կարգի Շէֆգատաթ Օսմ. Պանքային նախագահ ընդհանուր տնօրէն Սըր Համիլթըն Լանկի աղվկան։

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ.— Ռուսիոյ կառավարութիւնը Սպիտակ Արծիւ պատուանշանը տուաւ քաղաքապետ Բրտվան փաշայի, առաջին կարգի Ս. Աննա՝ Բ. Դրան արտաքին թղթակցութեանց գարտուղար Նուրի պէյի, առաջին կարգի Ս. Սթանիսլաս՝ Ներքին գործոց նախարարութեան խորհրդական Ֆուատ պէյի, պետական Խորհուրդին անդամ Բէհէպ պէյի, արտաքին գործոց նախարարութեան քաղաքական դիւանին տեսուչ Եուսուֆ պէյի, ներքին գործոց նախարարութեան արձանագրութեանց դիւանին տեսուչ Ալի Հայտար պէյի ու Երուսաղէմի կառավարիչ Բեհաղիմ պէյի, առաջին կարգի Ս. Աննա՝ կայս. թիւնապահ Ահմէտ Ճէլալէտտին փաշայի ու կայս. ասպասաւորներու մօրէն Ֆահրի պաշայի, երկրորդ կարգի Ս. Սթանիսլաս՝ արտաքին գործոց նախարարութեան թղթակցութեանց դիւանին քաղաքական ճիւղին տեսուչ Բէյուֆ պէյի, կայս. Պալատան քարտուղարներէն Իսմայիլ Հաքգը պէյի, արտաքին գործոց նախարարութեան արձանագրութեանց դիւանին տեսուչ Ճէմալ պէյի, Պէրութի մաքսային տնօրէն Ահմէտ Բեհմիլ պէյի, կայս. Պալատան մառանապետ Օսման պէյի ու թիւթինճի պաշի Ալի պէյի, հեռագրական ու թղթատարական վերատեսչութեան մասնագէտ խորհրդական Բաֆֆ պէյի եւ Երուսաղէմի արտաքին յարաբերութեանց տեսուչ Պէշարա էֆ.ի եւ երրորդ կարգի Ս. Սթանիսլաս՝ անտառներու, հանքերու ու երկրագործական նախարարութեան վիճակագրութեանց միւմէյիզ Սիւրմէլեան էֆ.ի։ Միանգամայն զանազան պատուանշաններ կայս. թիկնապահներէ եւ քաղաքային ու զինուորական պաշտօնեաներէ ոմանց։ Կայս. Իրատէ մը արտօնեց այդ պատուանշաններուն ընդունելութիւնը եւ գործածութիւնը։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԼՐԱԳԻՐՆԵՐԸ.— Մալիւմաք հետեւեալը կ'արտատպէ Նոյն Ֆրայէ Բրեսսէէն.— «Նովոյէ Վրեմիա որ մասնաւոր յարաբերութիւն ունի Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան հետ, վերջերս կարեւոր յօդուած մը հրատարակելով բան է.— Վերջերս մեր ստացած ատոյգ տեղեկութեանց նայելով, Աւստրիոյ–Հունգարիոյ կառավարութիւնը բոլորովին բարեկամական ու խաղաղասէր քաղաքականութեան մը կը հետեւի։ Շատ մը նշաններ կան ցոյց տուող թէ Աւստրիոյ–Հունգարիոյ եւ Ռուսիոյ հետեւած խաղաղասիրական քաղաքականութիւնը գոհացուցիչ եւ օգտակար արդիւնքներ պիտի ունենայ։ Այդ երկու տէրութեանց միջեւ գոյութիւն ունեցող փոխադարձ վստահութիւնը երաչխաւորութիւն մըն է թէ անոնց խաղաղասէր քաղաքականութիւնը լաւ արդիւնքներ պիտի ունենայ»։

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ.— Բէօքիր Լոյտի մէջ վերջերս հրատարակուած յօդուած մը, կ'ըսէ Իզցամ, որ անպատճառ պաշտօնական աղբիւրէ առնուած է, կ'ըսէ թէ Աւստրիոյ–Հունգարիոյ քաղաքականութիւնը չատ խաղաղասիրական է եւ թէ Բուլգարիի նահանգաց մէջ գործադրուող միջոցները կը գնահատէ։

—Նոյն–Ֆրայէ–Բրեսսէ կը ծանուցանէ թէ, կ'ըսէ Սապահ, Եւրոպայի դիւանագիտական բոլոր չրջանակներուն մէջ մեծ գոհունակութիւն պատճառած են այն բարեկարգական միջոցները որոնք, կայս. Իրատէի մը համաձայն, կը գործադրուին Բուլգարիի նահանգաց մէջ։

ՊՈՒԼԿԱՐ աւազակներու մասին Սապահ հետեւեալը կ'արտատպէ Նոյն–Ֆրայէ–Բրեսսէէն.— Ժամանակէ մը ի վեր Պուլկարիոյ մէջ երեւան ելած աւազակները, չկրնալով դիմանալ իրենց դէմ ձեռք առնուած խիստ միջոցներուն, վհատելով ցրուած են։ Ամէն կողմ այդ չարագործներէն հետք մը անգամ չէ մնացած, ինչ որ ապացոյց մըն է թէ անդորրութիւնը ու խաղաղութիւնը կատարեալ է ամէն տեղ, եւ թէ ամէն ոք, չնորհիւ Վեհ. Սուլթանին իր գործերովը կը գոհի։

—Թան կը ծանուցանէ թէ, կ'ըսէ Հագիգաթ, Բուլգարիի նահանգները գտնուող օտար հիւպատոսները տեղեկագիր են որ օսմ. կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուած բարեկարգական միջոցներուն չնորհիւ պուլկար աւազակները բոլորովին նուաճուած ու ընկճուած են։

—Մալիւմաք եւս Նոյն–Ֆրայէ–Բրեսսէէն արտատպելով կը ծանուցանէ թէ Պուլկարիոյ մէջ երեւան ելած աւազակները թէ՛ պուլկար իշխանապետութեան կատարած խիստ հետապնդումներուն եւ թէ օսմ. կառավարութեան կողմէ ձեռք առնուած ազդու միջոցներու չնորհիւ, վհատած ու չուարած են։ Մալիւմաք նաեւ հետեւեալը կ'արտատպէ վիէննական նոյն լրագրէն՝ Լոնտոնի թղթակցին կողմէ գրուած.— «Բուլգարիի նահանգները գրտնուող ամէն կարգի հաւատարիմ հպատակներ մեծ երջանկութեամբ կ'ապրին, օսմանեան արդար վարչութեան չնորհիւ։ Պուլկարիոյ մէջ երեւան ելած աւազակները ապաւէն չգտնելով, ամէն կողմ կը պախարակուին ու կը վտարուին։ Թէ՛ Ռուսիոյ եւ թէ Աւստրիոյ–Հունգարիոյ կողմէ [illegible] բարութիւնները, աւազակները բնաջինջ ընելու մասին, Անգլիոյ մէջ ալ գոհունակութիւն պատճառած են։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Աթէնքի Իմպրոս լրագրին Սէլանիկի թղթակիցը, Էնսէքանեանց Ռուսինի, Էնսէքանեանց Պէյթի եւ Թանի Սէլանիկի թղթակցին հետ տեսակցեր է։ Այս վերջինը յայտարարեր է որ Բուսմէլիի նահանգաց մէջ գործադրուող բարեկարգական միջոցները սկսած են գոհացուցիչ արդիւնքներ տալ եւ թէ պուլկար աւազակները, օսմ. զինուորներուն կողմէ եղած խիստ հետապնդումներուն հետեւանքով, ստիպուեր են փախչիլ։ Թղթակիցը յարեր է որ ամէնէն պարզամիտ գիւղացին անգամ չի [illegible] այդ աւազակներուն թելադրութիւններէն, քանի որ անոնց յուսի նպատակները ալ հեռս յայտնի եղած եւ Բուսմէլիի նահանգաց ժողովուրդին նողկանք պատճառած են։

ԱԹԻՆԵԻ լրագիրները կը ծանուցանեն թէ, կ'ըսէ Իզցամ, քանի մը չարագործներ որոնց պուլկար աւազակներ ըլլալը հաստատուած է, անցեալները Պապա գիւղին մէջ Բէյհեա Բէնսթանթի Խարամանի տունը մտնելով զայն ու ընտանիքը սպաներ եւ տունն ալ կողոպտելով փախեր են։

—Բնիկ Բուսմէլիցի Յոյներ ոտնձգութեան համար Աթէնք կը գանուին, յայտագիր մը պատրաստելով նկարագրեր են պուլկար աւազակներուն ոճրագործական արարքները. նաեւ մեծ գոհունակութեամբ ու երախտագիտութեամբ յիշեր են այն պաշտպանութիւնը որ թէ՛ օսմ. պաշտօնեաներուն եւ թէ օսմ. զինուորներուն կողմէ ի վաղուց անտի կ'ըլլայ յոյն հաւատարիմ հպատակներուն նկատմամբ։ Այդ յայտագրին մէջ որ Աթէնքի բոլոր լրագիրներուն կողմէ հրատարակուած է, յիշուած է նաեւ որ չնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, կարճ միջոցի մը մէջ նուաճուած ու ընկճուած են աւազակները։

Պ. ԿԱՍԹՕՆ ՕՊՈՒԱՆՕ, Օսմ. Կայս. Պանքայի Ընդհ. Տնօրէնը, Կայսերական բարձր գնահատման մը առարկայ եղած է, ինչպէս գոհութեամբ կը տեսնենք այս օրուան Պաշտօնականներուն մէջ, Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած ըլլալով ականակուռ Օսմանիէ պատուանշան չնորհել անոր։ Սեղանաւորական այն մեծ հաստատութիւնը զոր այնքան ձեռնհասօրէն կը վարէ Պ. Օպուանօ, զգալապէս օգտուած է իր արդի Ընդհ. Տնօրէնին վարչական ու ելմտագիտական կարողութենէն, եւ ամէն անոնք որոնք գործի յարաբերութեան մէջ են Օսմ. Կայս. Պանքային հետ, այս առաւելութեան փայլուն ապացոյցները կ'ունենան չնորհիւ Պ. Օպուանոյի որ իր այդ յատկութենց կը միացնէ ընկերային անձնաւորութեան մը բոլոր ազնիւ ձիրքերը։ Ջերմապէս կը չնորհաւորենք Պ. Կասթօն Օպուանոն՝ այն մեծ պատուին համար որուն կ'արժանանայ ն. կ. Վեհափառութեան կողմէ։

ՅՈՒՆԱՆ ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԸ.— Բէօքիր Լոյս կը ծանուցանէ թէ, կ'ըսէ Սեւվեք, Յունաց Պատրիարքարանը խնդրեր է Բ. Դուռէն՝ հարկ եղած ձեռնարկը ընել պուլկար իշխանապետութեան մասին, մինչ պէտ, Վարնայի, Պուրկազի ու Անքիալայի հասարակութենց վերաբերեալ ինչքերուն գրաւմանը դէմ, վասն զի այդ վերջիններուն կողմէ տեղական իշխանութեանց մօտ եղած բողոքները ապարդիւն մնացած են։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Սէլանիկէն կը հաղորդուի թէ կիրակի օրը Բրավիշթի մէջ երկրաշարժի ցնցում մը զգացուեր է երկվայրկեանի չափ, առանց վնասներու հետեւանք մը ունենալու։

ԵԼՄՏԱՅՈՅՑԻ յանձնաժողովը երէկ գումարուելով խորհրդակցութիւններ կատարեց։

ՄԱՆԱՍՏԸՐԻ կուսակալութիւնը թղթատարներէն եւ թէ տեղական լրագուներէ յայտարարութիւն մը ցրուած է նահանգին մէջ ամէն կողմերը՝ ծանուցանելով կրթական Իրատէի մը համաձայն ձեռք առնուած բարեկարգական միջոցները։ Նաեւ յորդորելով ժողովուրդը՝ ընաւ կարեւորութիւն չտալ այն անձերուն որոնք գուրբէն կը դան եւ իրենց անձնական սպրդէն չարերը երկրին ու հպատակներուն վնասին մէջ կը փնտռեն։ Յայտարարութիւնը կը լարէ թէ պէտք է երախտագէտ ըլլալ Վեհ. Սուլթանին չնորհներուն համար, միշտ ապրելով Ն. Վեհափառութեան արեւշատութեանը եւ ջանալ օգտուելու գործադրուող որոշումներէն։

Բ. ԴՐԱՆ ՄԷՋ.— Հանրային Կարգի Խորհուրդին նախագահ Հէնրի Պապինկեան Սմիթ, երէկ, Գանքայի նախկին նախարարապետ Պ. Նաէրթի եւ Ֆրանսայի եւրոպական [illegible] կին նախարար Պ. Բայեոյի հետ Բ. Դուռը գնաց եւ զանոնք ներկայացուց Մեծ Վարքոսին։

—Անգլիոյ դեսպանը, երէկ, Բ. Դուռը երթալով տեսակցեցաւ Մեծ–Վեզիրին ու արտաքին գործոց նախարարի հետ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱԼԻՒԻՐ.— Քաղաքապետ Բրտվան փաշա, իր մօտ հրաւիրելով Պոլսոյ փուռապանները, յանձնարարեր է անպատճառ տեղական ալիւր գործածելու հացի պատրաստութեան համար։

ՈՍԿԵՐԶԱՊԵՏ Հարոնչի էֆ.ի կին երէկ առտու մեռաւ Պէօյլիքտէրէի մէջ։

ՍՈՓԻԱՅԻ ոստիկանութիւնը ֆիրզղրկեր է կանոնաւոր կենցաղ չունեցող անձեր որոնք անկէ ալ զատ զատ տեղեր պիտի աքսորուին՝ հակոզրկուտակ գտնուելով։

ՍԷՐՎԻՇԷՆ էֆ. մասնագէտ խորհրդական առեւտրական ու հանրագիտութեանց նախարարութեան, երեք ամսուան արձակուրդով Բարլաղաի [illegible] մուկները պիտի երթայ՝ անձը դարմանելու։

ՎԱՐՆԱՅԷՆ, երէկ, կ. Պոլիս ժամանեցին 40 տնուոր 545 իսլամ գաղթականներ։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ դեսպան Պ. Բոնսթան այսօր, Մուհի պահականաւով Աթէնք կ'ուղեւորի, ուր կը գտնուի Ֆրանսայի կրթական նախարար Պ. Շոմիէ։ Դեսպանը Պ. Շոմիէի հետ կ. Պոլիս պիտի գայ։ Կրթական նախարարը քանի մը օր պիտի հոս պիտի մնայ։

ՊԱՐՍԻՑ դեսպանը, կիրակի օրը տոյտ մը կատարեց Վոսֆորի մէջ։ Սեր Ջին Թարգման Յովհաննէս խան Պարսկի, դիւանի իր տանը մէջ սեղան մը տուաւ պատիւ իշխան Միրզա Բիլա Խանին։

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆ.— Երէկ կիրակի ուեցաւ Եգիպտոսի ռուսական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Մաքսիմովի ամուսնութիւնը՝ Օր. Ժիւլիէթ Ռուէի հետ։ Պարոն Ժիւլիէթ Ֆրանսայի դեսպանատան ռաջին թարգման Պ. Ռուէի։

ՌՈՒՍԻՈՅ կայսրը պետական խորհրդականի տիտղոսը տուաւ Իզրոյմի պետական ընդհանուր հիւպատոս Պ. Սպրինկլինի։

—Ռուսիոյ կայսրը, Զատկի առթիւ Ալեքսանդր Նէվսքի պատանեաց դասարանի պետութեան խաչը տուաւ յոյն բարձրագոյն Պ. Կրէկուար Մարալիի։

ԱՒՍՏՐԻԱԿԱՆ ՆԱՒԱՐԱՖԻՆ.— Հաղորդուած է կը գրեն թէ անցեալ երկուշաբթի հոն ժամաներ են Միջերկրականի աւստրիական նաւարատիներն Հապսպուրկ զրահաւորը, Վիեն ու Պուտապէսթ յածաւորակները եւ Մանեեթ Թորիլիանաբ՝ հնագոյն նաւատորութեամբ Լէոսկար ֆոն Ֆիսարի դեր–ծովակալին։ Հարկ եղած ողջոյնները եղաբ կուսակալին ու դեր–ծովակալին միջեւ այցելութիւններ փոխանակուեր են։ Այդ նաւերը նոյն առտուն Իզմիր ու Մարմարի ուղեւորեր են։

ԴԱՄԱՍԿՈՍի մէջ հինգշաբթի եւ ուրբաթ քոլերայէ դէպք ու մահ չէ պատահած։

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ զրկուած երկու բժիշկները՝ տոքթ. Էսմէր պէյ ու Նիհատ պէյ տարափոխիկ հիւանդութեանց մասին հրատարակուած ուսումնասիրութիւնները ստացուելով Պոմպէյէն ճամբայ ելեր են դէպի Կ. Պոլիս։ Այդ երկու բժիշկները, որոնք տարիէ մը ի վեր Հնդկաստան կը գտնուին, չորս–հինգ հարիւր էջէ բաղկացեալ տեղեկագրի մը մէջ ամփոփած են իրենց ուսումնասիրութիւնները։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ կառավարութիւնը [illegible]

Դրան զրկեց՝ 1900ի Բարիզի Արուեստաճանդէսին մէջ չքաղաքամ չահող օսմ. ցուցադիրներու անունները եւ չքաղաքամները։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ պէտք ունեցած պաշտօնեաներուն համար բացուած մրցման քննութեան 237 հոգի մասնակցած են, առանցմէ 83 հոգի ընտրուած են՝ երկրորդ մրցման մասնակցելու։

ՄԻՏԻԼԻԻՆԻ մէջ Բեդրոս Զալարիա անուն Ցոյն մը ամբողջ իր հարստութիւնը՝ երկու հազար օսմ. ոսկի, նուիրեր է տեղւոյն բարեգործական յունական հաստատութեանց։

ԻԶՄԻՐԻ մէջ Զատկի առթիւ արձակուած զէնքերէն քանի մը արկածներ պատահեր են. մէկ քանի երիտասարդներու մատերը կտրուեր են, կին մը պատուհանէն նայած պահուն վիրաւորուեր է եւայլն։

ԲԱՆԿԱԼԹԻի մէջ, առջի գիշերը, թրամուէյի կառքի մը կողմէ կոխտուած հնակարկատ Կարապետ, երէկ, մեռաւ՝ վէրքերուն հետեւանքով։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.—Ապրիլ 7էն 14, կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ պատահած մահերու թիւն է 255, որոնց 4ը՝ թիֆոյէ, 22ը՝ ընդհանրական գործարաններու հիւանդութիւններէ եւ միւսները դանադան պատճառէ։

ԱՆԱՏՈԼԻԻ երկաթուղիին 15րդ շաբթուան հասոյթը իւրաքանչիւր քիլոմէթրի համար եղած է՝ Հայտար Փաշա–Էսկիշիրիի գիծ (578 քիլոմէթր) 9,244 ֆր. Նախորդ տարիէն 1,912 պակաս եւ միւս շաբաթներէն ալ՝ 3,954։ Իսկիշէհիր–Գոնեայի գիծ (445 քիլոմէթր) 5,603, նախորդ տարիէն 540 աւելի եւ միւս շաբաթներէն 1,324 պակաս։

ԱՐԿԱՆ ՄԸ.—Պոլսոյ Սողոմոն Զէյնէմի կողմը, երէկ գիշեր, Օսման անուն անձ մը, 20 տարեկան, կառք լուալու համար հոն գտնուած աւազանէ մը դոյլով ջուր առած ատեն, հաւասարակշռութիւնը կորսնցնելով մէջը ինկաւ. կեսմեռ վիճակի մէջ հանուելով անմիջական դարմաններ եղան։

ՎԱՐԱԿԱՆ ԽՈՒՀՈՒՐԴ

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ

ԱԶԴ.—Արեւելեան երկաթուղիի արժէթղթի 1903 ապրիլ 1ի վիճաբանութեան մէջ պարզեւ չահող թուղթերէն ունեցողներուն կը ծանուցուի թէ իրենց չահած պարգեւներուն եւ ամորթիմաններուն վճարումը պիտի կատարուի 1903 մայիս 1ին (Ն. Տ.) 58 առ 100 հաշուով։ Միեւնոյն ատեն իրենց սերթիֆիխա մը պիտի յանձնուի, որով իրաւունք պիտի ունենան հաւասարար յաւելուածական գումար մը ստանալու, որ պիտի որոշուի յառաջիկային, երբ, կայս. կառավարութեան եւ Օսմ. Հանր. Պարքի Վարչական Խորհուրդին միջեւ կատարուելու վրայ եղող խորհրդակցութիւններէն վերջը, որոշուի տոկոսի սակին բարձրացումը՝ 1903 մարտ 1/14էն սկսեալ։ Եթէ յաւելուածական գումար մը չորոշուի, այդ պարգեւային վերոյիշեալ սերթիֆիխան չեղեալ եւ անարժէք պիտի նկատուի։

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԵՆՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլիս, 24 ապրիլ 1903 2—6

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պէշիկթաշի Թաղ. Խորհուրդը հաճայնութեամբ տեղւոյն քարոզչին եւ քահանայից դասուն, պատրաստեր է աստիճանական սակացոյց մը, մկրտութեանց, պսակաց եւ յուղարկաւորութեանց դանձումներու համար, եւ որոնք է գործադրութեան դնել Աչխարհամատրան կիրակէն սկսեալ։

—Արմաշի փոխ–Վանահայր Տ. Եղիշէ Սրբազան, երէկ Բանկալթիի Վիէննական վանատունը երթալով, այցելութիւն տուաւ Մխիթարեան Հայրերուն։

—Դուրեան Սրբազան՝ Դպրեվանքին վերաբերեալ կարգ մը խնդիրներ կարգադրած է մայրաքաղաքս գտնուած միջոցին Ինամակալութեան հետ, եւ յառաջիկայ ուրբաթ պիտի վերադառնայ Արմաշ.

ԹԵՐԹՕՆ "ԱՐԵՒԵԼՔ,,Ի (24)

ՓՈՐԹԻՒՆԷ ՏԻՐ ՊՈՒԱՆՊԷ

ԿՏՐՈՒԱԾ ՁԵՌՔԸ

ԹՕՐԹԷԻ ՇԱՀԱՏԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Դ

Բարեբաղդաբար՝ այդ ծառան չատախօս էր։ Առանց իրեն հարցուելու ըսաւ թէ օրիորդ Տորժէր, իր ընկերակից կնոջ հետ առանձին ճաշելէ յետոյ, իր սենեակը քաշուած էր իսկոյն. սեղանաւորը եզրակացուց թէ Ալիս չէր կրցած տեսնուիլ Պ. տը Բարնոէլի հետ, որ ժամը ասանին տուն դարձած էր. Բոպէր տան միւս ծայրը կը ընակէր։

Սենեկապանը կարթիքներ չյայտնեց քարտուղարին փախստական մեկնումին վրայ, բայց իր կերպարանքէն կը հասկցուէր թէ տան մարդիկը զարմանք կը յայտնէին այդ մասին։

Այդ չաղակրատութիւններուն առաջքը առնելու համար, Պ. Տորժէր փութաց ըսել թէ Պ. Բարնոէլ ամապարանք մեկնած էր, չատ ստիպողական պաշտօն մը կատարելու համար արտասահմանի մէջ։

Տ. Տորժէր զգուշացաւ դրամարկղի զգուշութեան վրայ խօսելու։ Հաւատարիմ եւ ճշմարտասէր Ժողէֆը ճամբելէ յետոյ Մալիքորնը կանչել տուաւ, դրամարկղին պահապանը։ Խստիւ կշտամբեց զայն։

Ցայտարարեց անոր թէ դարձեալ եթէ տունէն դուրս անցընէր իրիկունները, եւ կէս գիշերին միայն դառնար, ամսականէն պիտի կտրէր անոր աղը կերպով։

—Տակաւին փորձ չեն ըրած դրամարկղը կողոպտելու, բայց անտարակոյս պիտի փորձեն, եթէ չարու՝ակէք զանցառու գտնուիլ ձեր պաշտօնին մէջ, ըսաւ Պ. Տորժէր դիտմամբ։ Կը լսեմ որ ամէն գիշեր ժամը իննին կը դառնաք. առաջին անգամ որ հակառակ գործէք տրուած պատուէրին, պիտի վռնտեմ ձեզ։

Թշուառականը խոստովանեցաւ թէ յանցաւոր էր, բայց երդուընցաւ Պ. Տորժէրի թէ ո՛չ ոք մատ էր գրասենեակները, իր բացակայ գտնուած միջոցին, նկատելով որ բանալիները քովէն չէր հեռացուցած եւ թէ տուն դարձած ատեն՝ գոց գտած էր դուռները,

Ճիշդ այդ կէսն էր որ սեղանաւորը կ'ուզէր գիտնալ. հիմա աղջկանը հետ տեսակցութիւն մը պէտք է ունենար։ Անոր սենեակը գնաց ու տեսաւ որ Ալիս նամակ կը գրէ։

Տժգոյն էր մանկամարդ աղջիկը ու աչքերը կարմրած էին։ Հօրը մուտքը տեսնելուն պէս՝ գնաց զայն դիմաւորելու, բայց փոխանակ անոր վիզը ցատկելու, ինչպէս կ'ընէր ամէն առտու, ճակատը երկարեց։

Պ. Տորժէր հայրական համբոյր մը դրաւ անոր վրայ ու աղջկանը ձեռքերէն բռնելով ըսաւ.

—Ի՞նչ ես եղեր, սիրելի աղջիկս։ Լացած ըլլալու երեւոյթը ունիս։

—Այո՛, լացի, պատասխանեց Ալիս կարուկ չեչտով մը։ Երէկուընէ ի վեր միշտ կ'արտասուեմ... ատոր պատճառն ալ դուն ես։

Հայրը սարսռաց։ Զգացումներու այդքան անկեղծ արտայայտութեան մը չէր սպասեր ընաւ. կը զգար թէ ծագելիք բանավէճը իր ենթադրածէն աւելի բուռն պիտի ըլլար։

—Ինծի դէմ վշտացած ես, խոհականութեամբ շարժելու մասին տուած խորհուրդիս համար, ըսաւ Պ. Տորժէր քաղցրութեամբ։ Պարտ էիր չնորհակալ ըլլալ ինծի, քեզ դժբաղդ ընելու սահմանուած ամուսնութեան մը ընդդիմանալուս համար։ Բայց այնքան պահանջկոտ չեմ։ Միայն քեզի կը խնդրեմ որ հանդարտօրէն մտիկ ընես խօսքերս։ Քիչ մը առաջ այդ ամուսնութեան վրայ կը խօսէի։ Երբ գիտնաս թէ ինչ է քեզի հաղորդելիքս, դուն ալ պիտի խոստովանիս թէ անկարելի է այդ ամուսնութիւնը։

—Տիրպէքիրէն կը հաղորդեն մեզ, թէ քաղքին լատին եկեղեցիին պատկանող կրօնաւոր մը ու մայրապետ մը՝ թողլով իրենց կրօնական տարազը՝ մեր Առաջնորդարանը դիմեր եւ Ս. կիրակոս եկեղեցիին մէջ պսակուեր են հանդիսաւոր կերպով։

—Տատեան Պողոս պէյի աղջկան՝ հանգուցեալ իշխանուհի Մագթաղինէ Բէյբութեանցի մահուան տարելիցին առթիւ, Թիֆլիզի Վանքի մայր եկեղեցիին մէջ պատարագ մատուցեր է Թեմին Առաջնորդ Տ. Դէորգ արքեպիսկ. Սուրբեանց, եւ նախագահեր է հոգեհանգստեան արարողութեան։ Այս առթիւ, մեծ իշխան Միքայէլ Նիքոլայէվիչ հետեւեալ հեռագիրն ուղղեր է հանգուցեալին ամուսնոյն.— «Մարքով քեզ հետ եմ այսօր, այս ծանր տարելիցի օրը»։ Այս հոգեհանգստեան համար տպագիր յատուկ տոմսեր ղրկուած են Կ. Պոլիս՝ Ս. Պարբիարքին, Երեցեան Սրբազանին, Տ. Մըկրեան Հօր, ինչպէս նաեւ Տատեան գերդաստանի անդամներուն։

—Ս. Կաթողիկոսը Ներսիսեան Դըպրանոցի նոր շինութեան համար եօթը հոգիէ յանձնաժողով մը կազմած է, Թիֆլիզի թեմի Ս. Առաջնորդին նախագահութեամբ, որու պարտաւորութիւնն է վերջնականապէս ընտրել այդ դպրանոցի յարմար շինութեան տեղը, կազմել յատակագիծ, ծախքի ծրագիր, եւ Ն. Ս. Օծութենէն հաստատութիւն ստանալէն յետոյ չուտով սկսիլ դպրանոցի նոր շինութեան կառուցման։ Հաւլաբարի թաղը՝ ամէն տեսակէտով յարմարագոյնը նկատուած է, մանաւանդ որ նորակազմ յանձնաժողովը նկատի առնելով աշակերտներու չատերը, պիտի ընտրէ Հաւլաբարը, իբրեւ քաղաքին կեդրոնական մասը։

—«Պարտիարքարանը չատ խստասուն որոշում մը տուած է,—կը գրէ մեզ մեր թղթակիցը՝ Ց. Պ. փ.՝ Տիրպէքիրէն—պաշտօնապէս գրելով Եղեկիէլ Վարդապետին, որպէս զի տեղական միջոցներով հոգայ վարժարան–որբանոցին մատակարարութիւնը։ Իմաստուն որոշում մը է կ'ընենք, որովհետեւ Տիրպէքիր՝ նիւթական բարեկեցիկ կարողութիւն մը ունի, եւ Պարտիարքարանի նպաստ մը՝ զինքը տեսակ մը մուրացկանութեան կը վարժեցնէր։ Տ. Գրիգոր քահանայ. Ամիրեանին հետ, Կիրակոս Զուխպարմագեան, Երեմիա Պուրուճեան եւ Յովհաննէս Նաճառեան էֆ.ներու միացումով կազմուած է նոր խնամակալութիւն մը, որ վարժարան–որբանոցին մատակարարութիւնը, տեղական նուիրաբերութիւններով ապահովելու գիտակցութեամբ, Ս. Զատկի առթիւ, գրաւոր դիմումներ պիտի ընէ հասարակութեան բարեսիրական զգացումներուն, որոնք բնականաբար, հոգեկան մխիթարութիւնով մը լեցուելու քրիստոնէական մտածումով, լայն ու ցայտուն վերաբերում մը պիտի ունենան, հանդէպ այն բարեգործական հաստատութեան, որ այնքան աղաչրի մանուկներու միակ պատսպարանն է։ Եթէ կամք ըլլայ, կարողութիւնը չէ՛ որ կը պակսի»։

—Ս. Պատրիարք Հայրը, այսօր Բ. Դուռը կ'երթայ ընկերակցութեամբ Ա. Գործակատար Արիս էֆ.ի։

—Ս. Զատկի տօնին առթիւ Ս. Պատրիարքին չնորհաւորական այցաքարտ ղրկած են հետեւեալ տնձնաւորութիւնները։ — Մեծ–Եպարքոս Ֆէրիտ փաշա, Դատական Նախարար Ապտիւրրահման փաշա, Կայս. Պալատան արարողապետ Իպրահիմ պէյ, Ներքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Ֆուատ պէյ, երկրագործական Նախարար Սելիմ Մէշհամէ փաշա, Պետական Խորհրդոյ անդամ Շիւքրի եւ Նազիֆ պէյերը, Սկիւտարի կառավարիչ Մէհմէտ Համտի պէյ, Էյտրնէի կուսակալ Արիֆ փաշա, Բոսոսթոյի կառավարիչ Շերիֆ փաշա, Ֆրանսական դեսպան Պ. Բոնտան, Ա. Թարգման Պ. Ռաւէ եւ Բ. Թարգման Մ. Լը Տու, գերմանական դեսպան Մ. Մառչալ եւ Ա. Թարգման Պ. Կիզ, իտալական դեսպան Մարքի տը Մալասբինա եւ Ա. Թարգման Պ. Դանֆիա, ռումանական դեսպան Պ. Լահովարի, պէլճիական դեսպան Պ. Տիւցել, պուլկարական գործակատար Պ. Կէչովֆ, հելլէնական դեսպան Պ. Կոմբարիս, անգլիական դեսպանատան Ա. Թարգման Պ. Պլոք, Պապական նուէրակ Մոնսէնեոռ Պոնէթի եւ Փոխանորդը, Գոէտի Լիոնէի Տնօրէն Պ. Պլանչընէ, Ռէժիի Տնօրէն Պ. Ռանպէր եւ Ցուհաց նախագահ Պատրիարք Տ. Բոնսթանթինոս։ Իսկ Ս. Պատրիարքին անձամբ այցելած են Տոքթ. Թէնէրլի Բաւլաքի փաշա, Թապիպզատէ Ապտիւլ Բէրիմ փաշա, Տոքթ. Գամպուրօղլու, Մելքիդներու Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Շերէիմ եպիսկ., Բաղդէսցւոց Պատր. Փոխանորդ Տ. Կարիպ Գօր եպիսկ. եւլն.։

—Նիկոմիդիոյ Առաջնորդ Տ. Ստեփաննոս Սրբազան 2000 թթենիի տունկ ղրկած է Պատրիարքարան՝ գաւառական արհեստանոցները ղրկուելու համար։

—Հռոմայ Պապը՝ մարտ 31 թուակիր հրամանագրով մը՝ Վիէննայի Մխիթարեան Միաբանութեան Աբբահայր անուանուած է Հ. Թադէոս եպիսկ. Թոռունեանը՝ վեց տարուան համար։ Հ. Թոռունեան 63 տարեկան է, եւ ծանօթ դէմքն է Իզմիրի ու Կ. Պոլսոյ մէջ ուր երկար տարիներ վարած են։ Մխիթարեանց վանատուններունմեծաւորութիւնը։1898ին Վիէննա հրաւիրուեցաւ իբրեւ փոխանորդ եւ Այրենական արքեպիսկոպոսի մահէն ի վեր՝ վանահայրական տեղապահութիւնը կը վարէր։

Ա Զ Դ

Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ խնամակալութիւնը կը ծանուցանէ թէ Արմաշու Դպրեվանքին փոխ Վանահայր եւ Վերատեսուչ Դերաշնորհ Տ. Եղիշէ Եպիսկ. Դուրեան հրաւիրուած է Ս. Պատարագ մատուցանել յառաջիկայ հինգշաբթի (17 ապրիլ 903) եւ իր հոգեշունչ ու պերճախօս քարոզութեամբ հոգեւորապէս մխիթարել բարեպաշտ ուխտաւորները։

Ղալաթիա, 14 ապրիլ 1913

Մանօթ.— Սկզբնաւորութիւն ժամերգութեանց ի ժամ 1, Ս. Պատարագի 2½։

2—2

Ս. ՓՐԿՉԵԱՆ ՀԻՒԱԴԱՆՈՑ

Հոգաբարձութիւնս գոհութեամբ սրտիւ կը ծանուցանէ թէ՝ Թիֆլիզի մեր բարեսէր աղջիկներէն ծանօթ Նուռթատէր Տիարք Ա. Ի. Մանթաշօֆ եւ ընկերութիւն ինքնաբերաբար եւ սիրայօժար յանձն առած են նուիրել Հիւանդանոցիս համար պէտք եղած տարեկան 600 թէնէքէ քարէղը, եւ թէ նոյն տան մայրաքաղաքիս ներկայացուցիչ Գրիգոր էֆ. Կիւմիւչկերտան, յանուն նոյն բարեսէր Տեարց, ներկայ 1903 տարիէն սկսած է գործադրել սոյն նուիրատուութիւնը։

Ուստի Հոգաբարձութիւնս՝ յանուն իր հաղարէ աւելի պատսպարելոց, կը փութայ ներկայիս իր չնորհակալութիւնը յայտնել առ բարեսէր նուիրատուն, Հիւանդանոցիս գլխաւոր պիտոյքներէն մին տարուէ տարի հոգալ ստանձնած ըլլալուն համար։

Ի Դիմաց Հոգաբարձութեան

Վ. Ատենադպրի Վ. Ատենապետի

Տ. Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ Գ. ԷՎՐԻԿԵԱՆ

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՍ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԲԼ)

ՄԱՏՐԻՏ, 26 ապրիլ.— Երեսփոխանական ընտրութիւնները աւարտեցան։ Արդիւնքը տակաւին յայտնի չէ։

—Սպանիոյ զանազան մասերը կուսակներ պատահեցան ընտրութեանց առթիւ։

ՄԼՅՈ.—Վիլհէլմ կայսրը մաքչալի աստիճան տուաւ զինուորական գիւանին պետ զօրավար Ֆոն Հուլցէն Հաէզէլէր կոմսին։

ԱՆՆԸՍԻ.—Դատական պաշտօնեաներ, երէկ, Լարոշ–Սիւր–Ֆորոն գացին՝ ճչդելու իսկութիւնը այն Բաբուչիեաններուն որոնք վանքին մէջ ամրացած են։ Այդ առթիւ միջադէպեր պատահեցան։

ՎԻԷՆՆԱ, 27 ապրիլ.— Այսօր մեծ հացկերոյթ մը տրուեցաւ Հոֆպուրկի մէջ. Ներկայ գտնուեցան Իրանց Եոսէֆ կայսրը, Սաքսոնիոյ Թագաւորը եւ արիդուքսերը։ Երկու վեհապետները ջերմագին բաժակաճառեր արտասանեցին փոխադարձաբար։

ՀՌՈՄ.— Անգլիոյ Թագաւորը հոս ժամանեց։ Կայարանին մէջ ընդունուեցաւ Վիքթոր Էմմանուէլ Թագաւորին եւ արքայական իշխաններուն կողմէ։ Երկու վեհապետները խիստ սիրալիր ողջոյններ փոխանակեցին եւ քանի մը անգամ դիրար ողջագուրեցին։ Ցետոյ միասին Քուիրինալ դացին կառքով՝ ժողովրդեան խուռն բազմութեան մը կողմէ մեծ խանդավառութեամբ ողջունուելով։

ՈՒԱՇԻՆԿԹՐԸՆ.— Մ. Նահանգաց արտաքին գործոց նախարար Պ. Հէյ, երէկ, Ռուսիոյ դեսպանին հետ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մանչուրիոյ խնդրոյն համար։

—Բէգերսպուրգի ամերիկեան դեսպանը Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան ներկայացուց ծանուցագիր մը, որով խստիւ կը բողոքէ Ռուսիոյ վերջին ձեռնարկին համար Զինու մէջ Մանչուրիոյ խնդրոյն նկատմամբ։

—Բէգքինի ամերիկեան դեսպանը հրաման ստացաւ Զինու կառավարութեան հաղորդել Մ. Նահանգաց տեսակէտը՝ ռուսական պահանջումներուն նկատմամբ. նաեւ յայտնել թէ Զին պիտի չընդունի զանոնք։

(ԱԺԱՆՍ ՆԱՍԻՕՆԱԼ)

ԹՈՒՆՈՒԻ, 27 ապրիլ.— Պ. Լուպէ առտուան ժամ 8ին կուլէթ ժամանեց։ Պէյը ու ֆրանսական ներկայացուցիչը Ժան s'Arf երթալով բարի գալուստ մաղթեցին։ Նախագահը առաջնորդուեցաւ Քազապիանա եւ ժամ 9ին Թունուս ժամանեց։ Թափօրը գնաց ֆրանսական ներկայացուցիչին պաշտօնարանը, ուր պաշտօնական ընդունելութիւնները կատարուեցան։ Կէսօրին նախագահը հարիւր հոգիանոց սեղան մը տուաւ պէյին եւ տեղւոյն երեւելիներուն։ Պարտքի մարզանքներու վայրը, իրիկուան, զօրահանդէս մը կատարուեցաւ։ Բնիկ խումբերը ներկայացուցեցան Պ. Լուպէի։

ՀՌՈՄ.— Էքուարտ Թագաւորը, այսօր, Հռոմ ժամանեց եւ ընդունուեցաւ արքայական գերդաստանին կողմէ։

ՎԻԷՆՆԱ.— Սաքսոնիոյ Թագաւորը, այսօր, Վիէննա ժամանեց։

ԱԹԷՆՔ.— Պրէզոնի ոստիկանութիւնը ձերբակալեց ուրիշ եօթը Ռուլկարներ որոնք Պուրկազէն կու գային։ Անոնց մէկին վրայէն վեսակար թուղթեր գտնուեցան։ Քննութիւն կը կատարուի։

ԼՈՆՏՈՆ.— Վաղայաջորդ օրը Բրէթորիայի մէջ ոսկեհանքի տէրերը գումարում մը պիտի ընեն, իրենց կարծիքը յայտնելու՝ Թրանսվալի մէջ Մսիացի գործաւորներ ընդունելու մասին։

Ութը տարիներէ ի վեր պրօնչիթէ, սամամքսի եւ ջղային հիւանդութիւններէ կը տառապի եւ կարգ մը բժիշկներու դիմած ըլլալով, հիւանդութիւնս երբեք չէր թեթեւցած. այս անգամ ՏՈՔԹ. Բ. ԶԻԼԻՆԿԻՐԵՆԻՆ դիմելով՝ քիչ ժամանակի մէջ բոլորովին ազատեցայ եմ, եւ այս առթիւ կը փութամ հրապարակաւ խորին չնորհակալութիւնս յայտնել իրեն, վասն զի իր բժշկական ճարտար ու խնամոտ դարմաններուն չնորհիւ միայն ազատեցայ կրնամ հռչակել ինքզինքս։

Սիկեմ–Բէյ ՌՈՏՈՍԹՈՅԻ ԿԻՆ ՄԸ

ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ

Ղալաթիա, Եիւքսէք Գալտրըմ, թիւ 98, Պ. Անդ. Սթամաթիատէսի ծանօթ վաճառատան մէջ կը գտնուին ամէն տեսակ կղպանքներ եւ ատամքիլիտներ, դրասենեակի, սենեակի եւ դարաններու դրանց համար, ինչպէս նաեւ F. Werthim & Cie քանօթ տան դրամարկղերը։

Նոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին նաեւ վերջին դրութեամբ պողպատէ ապահովական գործիքներ, որոնք կղպանքները բանալու համար գործածուած ո եւ է օտար բանալիի կամ գործիքի ներմուծումը կ'արգիլեն։ 9—12

Ալիս ցնցեց գլուխը եւ չպատասխանեց։

—Նոյն ինքն Պ. տը Բարնոէլ անկարելի դարձուց այդ ամուսնութիւնը, յարեց սեղանաւորը, աղջիկը պատրաստելու համար իր տալիք ցուցադին հարուածին։

Եւ որովհետեւ Ալիս կը շարունակէր լռել,

—Որո՞ւ կը գրես այդ նամակը, հարցուց Պ. Տորժէր, սեղանին վրայ գտնուած նամակը ցոյց տալով։

—Անո՛ր, ըսաւ Ալիս առանց վարանումի։

—Ինչպէս, այդ մարդուն կը գրե՞ս։ Ու գրելդ անգամ չես ծածկեր ինէ։

—Ինչո՞ւ համար պիտի ծածկեմ եղեր։ Անոր երդուած եմ հեռը ամուսնանալ ու պիտի բռնեմ խոստումս։ Կրնամ նամակ գրել նշանածիս։

—Ըսել է խօսք տուեր ես անոր, առանց խորհուրդ հարցնելու ինծի։ Ու կ'երեւակայես թէ անոր հետ պիտի ամուսնանա՞ս, հակառակ իմ հաճութեանս։ Ցիմար ես դուն։ Ուրեմն չե՞ս գիտեր թէ քու տարիքդ ունեցող մանկամարդ աղջիկ մը չի կրնար ամուսնանալ առանց իր հօր հաւանութեան... օրէնքը կ'արգիլէ ենչափահասի մը՝ իր ուզածին պէս տրամադրելու իր անձը։ Էհ ուրեմն, այդ հաւանութիւնը կը մերժեմ, կը հասկնա՞ս։

—Պիտի սպասեմ։

—Մահ, անտանելի բան է ատիկա, գոչեց սեղանաւորը, բարկութենէն կաս կարմիր եղած։ Դէմ առ դէմ կը հարարձակիս ինծի ըսել թէ չափահաս ըլլալուդ պէս պիտի ամուսնանաս, հակառակ իմ հաճութեանս։ Կը խրոխտա՞ս ինծի դէմ։ Բայց դուն պիտի պատժուիս անով որով յանցապարտ գտնուեցար։ Գիտե՞ս թէ ինչ ըրած է այդ աղուոր պարոնը՝ զոր նշանածդ կը կոչես։

—Կ'երդնում որ իր անունին արարժան բան մը չէ ըրած։

—Գողութիւն կատարած է։

—Ստոյգ չէ։

—Գողութիւն կատարած է կրկնեց, Պ. Տորժէր, մասնաւոր շեշտ մը դնելով այդ բառին մէջ։ Երէկ իրեն յայտնեցի թէ ի՞նչ կը խորհի իր յաւակնութեանց մասին եւ թէ իրեն պէտք չունի ալ եւս։ Առաջարկեցի իրեն՝ իմ ներկայացուցիչս ըլլալ արտասահմանի մէջ։ Մերժեց։

—Լաւ ըրած է մերժելով։

—Թող տուր որ աւարտեմ խօսքս։ Ցետոյ պիտի խօսիս ինծի հետ։ այդ երիտասարդին, եթէ արիութիւն զգաս պաշտպանելու զայն, երբ իր պատմութիւնը ընեմ քեզի։ Իսի թէ իրեն առաջարկած պաշտօնս մերժեց. անիկա յայտարարեց թէ իմ աջակցութեանս պէտք չունէր եւ խրոխտաբար դուրս ելաւ աշխատութեան սենեակէս։ Այլ եւս չտեսայ զինքը, բայց իրիկուան տուն եկեր է։ Դրասենեակ մտնելով դրամարկղը բացեր է կեղծ բանալիի մը միջոցաւ։ Ցիսուն հազար ֆր.ի գումար մը եւ գնդապետ Պորիսոֆի պատկանող արկղիկ մը առեր է։

—Ըսել կ'ուզես թէ այդ գողութեան համար կ'մեղադրանեն զինքը, բայց հաւատ ընծայող չկայ։ Հարցաքննէ զայն։ Դժուարութիւն չպիտի քաշէ ինքզինքը արդարացնելու համար։

—Մեկներ է, խոյս տուեր է գողի մը պէս, ինչպէս է արդէն. հիմա սահմանագլուխը անցած ըլլալու է։ Զպիտի հեռանդեմ զայն։ Բաւ է որ տունէս հեռացած է այդ անպիտանը։ Կը յուսամ թէ բնաւ ոտք չպիտի կոխէ Ֆրանսայի մէջ։ Եթէ դառնայ՝ ազատ ես անոր հետ ամուսնանալու, ինքզինքդ անպատուելով, որովհետեւ ձերբակալել չպիտի տամ զայն։

—Մեկնե՞ր է մի, մրմնջեց մանկամարդ աղջիկը, սրտէն զարնուած, մեկնե՞ր է առանց ինծի յայտնելու իր հեռացման պատճառը... առանց մնաք բարով ըսելու...

Ու Ալիս նուաղեցաւ հօրը թեւերուն մէջ։

(Շարունակելի)

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ 14 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Օ. Ո.	31	32
Ամէնէն բարձր գին	»	32	01 ½
Ամէնէն վար գին	»	32	30
Բուլգարիի երկաթուղի գոց.	ֆր.	123	50
Ամէնէն բարձր գին	»	124	62
Ամէնէն վար գին	»	123	50

ԲԱՑՈՒՄ 15 Ապրիլ

Օսմ. Քոնսոլիտէ Սեռի Դ.	Ք. Դ.	31	34
Բուլգարիի երկաթուղի	ֆր.	123	75
Շիրքէթի Խայրիէ		30	—
Օսմանիէ		—	—
Ռէյտի		—	—
Օսմ. Պանքա		—	—
Քէյտի Թէնէքալ ՕՁմ.		—	—
Դօս. ՕՁմ. Շանժ է Վայէօռ		0	13
Դսմ. Ապահ. Ընկ.		4	40
Թրամուէյ բաժնեթուղթ		6	30
» Ժուիսանս		1	70
» պարտաթուղթ		492	—
Քարաի Գ. Պոլսոյ		503	—
Թրանսվալ		140	—
Քէյտի Ֆոնսիէ Էժիբսիէն		269	—
Լավրիում		82	50
Անատոլիի երկաթուղի բաժնեթուղթ		12	40
« պարտաթուղթ	«	527	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	111	15
» » » չէք	»	110	38
Բարիզ » »	ֆր.	22	67
» » » չէք	»	22	63 ¾
Գէրլին անտոկոս չէք	մարք	18	57
Վիէննա չէք	ֆիորր.	21	06

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	20
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Բօլ Եմբէրիտ	»	90	10
Քրիմիից	»	51	08
Մէճիտիէ աքծան	»	108	05
Մէճաիլիք	»	—	—
Բուպլի Ղրշաղրամ	Օ. Ո.	5	60

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 27 Ապրիլ

Անգլիական Քոնսոլիտէ	93	18
Օսմանեան Ռանթ սէռի Բ.	59	50
» » » Գ. բաց.	28	63
» » » Դ. գոց.	28	75
Օսմանեան Պանքա	13	87
Ռուսական 1890	—	—
Հելլենական 5 %	41	50
» Մոնօքոլ	44	—
Գուլկարական 1888	91	—
Եգիպտական ինտիգիէ	109	—
Տամինայ	105	25
Թրանսվալ	5	56
Այտին երկաթուղի	13	50
Փոխանակագիր	25	28 ¾

ԲԱՐԻԶ, 27 Ապրիլ

Ֆրանս. Ռանթ 3 %		97	80
Օսմ. Քոնս. սէրի Դ.	բաց. Ղրշ.	29	35
	գոց. »	29	25
» » » Բ.	»	60	80
» » » Դ.	»	31	55
Օսմ. Գայս. Պամքա	ֆր.	598	—
Օսմանիէ	»	—	—
Բուլգարի երկաթուղի	»	126	75
Օսմ. մաքսատուն	»	477	—
Օսմ. Ռէյժի	»	368	—
Բրիօռիթէ Թիւրք 4 %	»	—	—
Քէյտի Լիոնէ	»	1079	—
Իտալական Ռանթ	»	102	10
Սպանիական արտաքին	»	87	57
Թրանսվալ	»	141	—
Զէք Լոնտոնի վրայ	»	25	165
Դրամագրոյ	»	—	—

ՊԷՐԼԻՆ, 27 Ապրիլ

Ռուպլը	ֆր.	—	—
Բուլգարի երկաթուղի	»	130	75
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	103	70
Փսխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	315

ՎԻԷՆՆԱ, 27 Ապրիլ

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆր.	239	80
Բուլգարի երկաթուղի	»	118	—
Օսմ. Ռէյժի	»	338	—

ՊՐԻՍԷԼ, 27 Ապրիլ

Յոսմ. Քոնս. սէրի Դ.		29	—
Բուլգարի երկաթուղի		123	50

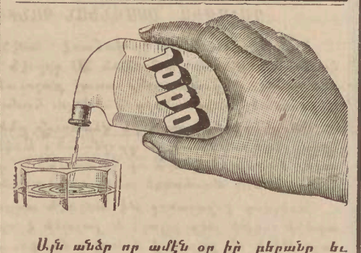

Այն անձը որ ամէն օր իր բերանը եւ ակռաները Օտոլով կը լուայ, իր ակռաները փտման դէմ կ'ապահովէ։ 438.—

Էն Առաջ Սա Կարդացէք

ՀՈՎԱՆՆՈՅԱՎԱՃԱՌ

ՄԵԼԷՐԴԱՏ ՀԱՅԿԱԶՆ

Քանի մը հարիւր կամ հազար դրուշ ծախսելով կը գտնէք կամ չմնել կու տաք զգեստ, շապկի, գէս եւ գլխարկ՝ վայելչաւոր եւ վայլեցնելու համար։ Աղէկ։ Բայց ինչ օգուտ. եթէ անձրեւի մը բռնուիք ու եթէ հովանոց չունենաք — կամ անձրեւ չանցնող հովանոց մը — ատոնք ամբողջ կը բծաւորին եւ նորութեան չէնքնորհքը չի մնար վրանին։ Ուստի

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
10,000,000 ՕՍՄ. ՈՍԿԻ ԴՐԱՄԱԳԼԽՈՎ

ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ Զալաթիա
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ՝ Պոլիս, Եէնի Ճամի
ՄԱՍՆՈՒՃԻՒՂ՝ Բերա, Նիտակ Ճամբան Թ. 347

ԳԼԽԱՒՈՐ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԲԱՐՈՒՋԻ ՄԷՋ

ՄԱՍՆԱՃԻՒՂԵՐ

Ատալիա, Ատանա, Այդըն, Աֆիոն-Գարահիսար, Հալէպ, Աղեքսանդրիա, Էսմիրնէ, Էնկիւրի, Պաղտատ, Պէյրութ, Պրուսա, Դասթէմոնի, Դամասկոս, Գօնիա, Լառնակա, Գահիրէ, Մէրսին, Միտիլի, Ուշաք, Բոդրում-Սաիտ, Սելանիկ, Սամսուն, Սըվազ, Իզմիր, Տրապիզոն։

Որոշուած պայմանաժամով կամ ընթացիկ հաշուի (գոնթ-գուրան) փոխատուութիւն կ'ընէ, արժեթուղթեր կամ փոխանակագիրներ (բոլիցա) պահեստ առնելով։

Փոխանակագիրներ կը ղեղէ։ Թուրքիոյ եւ օտար երկիրներու գլխաւոր քաղաքներուն վրայ փոխանակագիրներ, չէքեր, վարկագիրներ ու հեռագրական օրինակներ կուտայ։

Ընթացիկ հաշիւներ կը բանայ, արժեթուղթեր եւ արժեքաւոր առարկաներ կ'ընդունի ու կը պահէ։

Թուրքիոյ եւ արտասահմանի մէջ կըտրոնները եւ փոխանակագիրներ կը գանձէ, սակարանական հրամաններ կը գործադրէ, դանազան տեսակ դրամներ կը փոխէ, կ'առնէ ու կը ծախէ։

Օսմ. Պանքան հետեւեալ պայմաններով եւ տոկոսներով դրամ պահեստի կ'ընդունի.—

2 տարի պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 100ին 3 ու կէս տոկոս կուտայ. մէկ տարի պայմանաժամով պահեստի համար՝ տարեկան 100ին երեք։ 6 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան 2 առ հարիւր, 3 ամիս պայմանաժամով պահեստի համար տարեկան $1\frac{1}{2}$ առ հարիւր։

Պոլսոյ գործակալութիւնը վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները կը ստանձնէ, եւ ասկէ զատ ապրանքներու վրայ փոխատուութիւններ կ'ընէ եւ գօնսինիասիոնով եւ ազատ ապրոդիթոյով ապրանքներ առանդ կ'ընդունի։

Բերայի մասնաճիւղը նմանապէս կը կատարէ Պանքային վերոյիշեալ բոլոր գործառնութիւնները (բացի ապրանքներու վրայ կատարուածներէն), եւ ամիսապէս անձնելու պայմանաւ կը գնէ եւ կը ծախէ զանազան վիճականութեանց արժեթուղթեր, ինչպէս Վիլ ար Բարիի, Ռուսմէլիի երկաթուղեաց, Հելլենական կամ Բանամայի վիճականութեան արժեթուղթեր եւն. եւն.։ Պոլսոյ գործակալութիւնը եւ Պերայի մասնաճիւղը կը ծախեն նաեւ Ռումէլի երկաթուղեաց արժեթուղթերու բրօմէսները եւ Օսմ. Պանքային Թուրքիոյ մէջ հաստատուած միւս բոլոր գործակալութիւններուն նման կ'ընդունին տարեկան 2% տոկոսով մինչեւ 100 օսմ. ոսկի, ընթացիկ հաշիւ բանալով։

Օսմ. Պանքան $3\frac{1}{2}$% ֆրանսական եւ 3% գերմանական Ռանթերու փոխարէն գումարներ փոխ կու տայ, պզտիկ ընթացիկ հաշիւի դրութեամբ. յիշեալ Ռանթերը՝ պահեստի դրուած արժեթուղթերու յատուկ տօսիէին մէջ կը պահուին։ Պահեստի դրուածներու քանակին աւելնալուն համեմատութեամբ, եղած փոխատուութիւնն ալ հեղհեղէ կ'աւելնայ։

ՁՂԱՑԻՆ ԷՔ

ԿԱՐԴԱՑԷՐ, ՊԻՏԻ ԲԺՇԿՈՒԻՐ

Ամենէն չնչին պատճառով չատ մը գամ ջղային հիւանդութեան կ'ենթարկուի մարդ եւ եթէ կարեւորութիւն չտալով անփոյթ գտնուի ինքզինք դարմանել տալու, հիւանդութիւնը սատճառաբար կը յառաջանայ եւ մինչեւ իսկ ապագայ գաւակներուն կը փոխանցուի։ Լուսնոտները, եւ ուրիշ ջղային հիւանդութենէ տառապողներ, կամ այն է որ իրենց ծնողքէն ժառանգած են սասկալի հիւանդութիւնն եւ կամ հիւանդութեան նոր սկսած ատեն կարեւորութիւն չտալով անոր, իրենց այսօրուան դժբախտ վիճակին հասած են։

Ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակներն ալ չուտով կը բժշկուի, եթէ հիւանդը կանոնաւորաբար գործածէ ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԲՏԸ ԲԻԷՐԼՕ անուն աշխարհահռչակ դեղը։

Այս դեղը անմիջապէս կը հանդարտեցնէ ջիղերն եւ ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը արագ եւ վերջնականապէս կը բժշկէ երկար ժամանակ կրնայ գործածուիլ առանց բնութեան կարգ անցնելու եւ ազդեցութիւնը կորսնցնելու։ Անքունութիւնը, քնաշրջիկութիւնը, կէս գլխու ցաւը, անդամալուծութիւնը, խեղդութիւնը, մոռակոտութիւնը, խօսելու անկարողութիւնը, ցակոտութիւնը, դիւրագրգռութիւնը, ջղային հազը, սրտի բաբախումը, մարելիքը, սրտզմսոր. մղձաւանջը կանանց սովորական անկանոնութիւնը, դժուարադաշտանութիւնն ու ջղային հիւանդութեանց ամէն տեսակը ըստ բժշկուի ՎԱԼԷՐԻԱՆԱԲՏ ՏԸ ԲԻԷՐԼՕ գործածելով։ Կեղծերէն զգուշանալ։ Կը ծախուի ամէն մեծ դեղագործներու եւ դեղի վաճառանոցներու մէջ։

Ցանկացարկեղի իմ հիւանդներս որ ինֆլուէնցային հետեւանքը եղող սասկիկ հարբուխին եւ նմանօրինակ ուրիշ հիւանդութեանց համար գործածեն տաք կաթի խառնուած Քրմտորքի հանքային ջուր, եւ լաւագոյն արդիւնքը ձեռք բերի։

ՅՈՒԹ. ՍԹԷՓՈՒԼԻՍ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ ԿԵՐՊՈՎ ԿԸ ՏՊՈՒԻՆ

ԹՈՒՐՔԵՐԷՆ, ՀԱՅԵՐԷՆ, ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ ԵՒ ՅՈՒՆԱՐԷՆ

ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ

ՀԱՆԴԷՍՆԵՐ, ՏԵՏՐԱԿՆԵՐ, ՄԱՇԱԶԴՆԵՐ, ՀՐԱՒԻՐԱԳԻՐՆԵՐ, ՆԱՄԱԿԱԳԼՈՒԽՆԵՐ, ԱՅՑԱՔԱՐՏԵՐ, ՔԱՐԹ-ԱՏՐԷՍՆԵՐ ԵՒ ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ ԴՈՒՐԱՄԱՏՋԵԼԻ ԵՆ

ԱՄԷՆ ՕՐ ՄԻՆՉԵՒ ԿԷՍ ԳԻՇԵՐ ՈՒ ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՆ ԱԼ ԲԱՑ Է ՏՊԱՐԱՆԸ

ԳԻՍՏԱՂԷ ԳԺԳՈՂ ԶԷ ՎԵՐԱԳՈՒՇՆԱՑ

ՌՕՍԻԱ

COMPAGNIE ROSSIA D'ASSURANCES

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐ 1881Ի ՀՐԱՄԱՆԱԳՐՈՎ ԱՐՏՕ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ, ԲԵՌԵՍԱՊՈՒՐԳ

Ընկերութիւնը խիստ նպաստաւոր պայմաններով ապահովագրութիւններ կը կատարէ ընդդէմ հրդեհի, ամէն տեսակ արկածներու, ճամբորդութեան պատահարներու, երկաթուղիի ու շոգենաւի մէջ, ապրանքներու փոխադրութեան ու նաւերու սառոյցէ խորտակուելէն դէմ, ինչպէս նաեւ կեանքի վրայ, ամէն կարգի պայմաններով։

Ընկերութեան դրամագլուխը, ամբողջապէս վճարուած	10,666,667 ֆր.
Ներաշխաւորութեան գումար	129,000,000 »
Ապահովագրեալներուն վճարուած գումար	249,400,000 »
1901 տարուան մէջ դանձուած ապահովագին ու տոկոս	54,000,000 »

Ընդհանուր ճեղեչ — Ընդհ. գործակալ Թուրքիոյ համար
Ա. ՀԻՒՐՄԻԶ — ԹԷՈՏՈՐ ՐԻԲԲԷՆ

Ընդարձակ մանրամասնութեանց համար դիմել Զալաթիա, քարափին վրայ, հին մաքսատան տեղը. գործակալութեան գրասենեակը։ 524

ԸՆԴՀ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

ՀՈՒՆԳԱՐԱԿԱՆ ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1857ին Արքայական հրովարտակով, կեդրոնատեղի Ընկ. Բէօբա

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

Վճարեալ գումարներ	Երաշխաւորական գումարներ	Ապահովագրեալ գումարներ
332 միլիոն ֆրանկ	114 միլիոն ֆրանկ	461,03[illegible],390 ֆրանկ

Սոյն Ընկերութիւնը կեանքի վրայ կ'ապահովագրէ ամէնէն նպաստաւոր պայմաններով եւ անմրցելի գիներով։ Ապահովագրութիւն մահուան պարագային, շահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորուած տոկոսի սակերով։ Ապահովագրութիւն օժիտներու եւ կենսաթեր թոշակներու համար։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան գրասենեակը Պոլիս Պարնաքան խան։ Ընկերութեան մասին դիմել Օսմ. Կայս. Պանքայի

Ընդհանուր գործակալ ամբողջ Թուրքիոյ համար
ՈՐԴԻՌ ՆԻՍԻՄ ՊԱՐՆԱԹԱՆ

747 86—104

ERNEST GLAVANY

ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ ԷՐՆԷՍԹ ԿԼԱՎԱՆԻ

ՂԱԼԱԹԻԱ, ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՊԱՆՔԱՅԻ ԿԱՐԳԸ, ԵԱԿՈԲԵԱՆ ԽԱՆ

Սոյն դրամատունը կը վաճառէ ամէն տեսակ արժեթուղթեր՝ իրենց գինին համեմատութեամբ՝ ամսական 20 ղրշ.էն մինչեւ 100 ղրշ. որոշեալ գումարի մը վճարմամբ։ Դրամատունը առաջ քաշուած վիճակահանութեանց թիւերը նայելու եւ շահուած պարգեւները գանձելու համար՝ ամէն կերպ դիւրութիւն ցոյց կուտայ։

Գնողները երբ առաջին վճարումը ընեն, իրենց մուրհակ մը կը տրուի մեր կողմէ ստորագրուած եւ դրոշմուած։ Ասկէ զատ արժեթուղթին թիւը ցոյց տուող ուրիշ ծանուցագիր մը ալ կը տրուի, և գնողը նոյն ատենէն իսկ ամէն վիճակահանութեանց մասնակցելու իրաւունք ունենալով, շահածը ամբողջապէս կ'առնէ։

Աւելորդ է յայտնել թէ ամէնէն աղքատն անգամ այս դիւրութեամբ կրնայ արժեթուղթի տէր ըլլալ, և յայտնի է որ ամսական 20 ղրշ.ի վճարումը մեծ զոհողութիւն մը չըլլալով և ամէն մարդու դիւրամատչելի ըլլալով, ամէն հաւանականութիւն ունի օր մը շահելու, և եթէ երբեք չշահի ալ, իր վճարումներուն շնորհիւ, յաւաքելիկային արժեթուղթի տէր պիտի ըլլայ, որ իրեն համար շահաբերիւր մը է։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին

1902 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքը՝ Ֆր. 1,506,000,000.

1901ին ապահովագրեալներուն եղած փոխատուութիւնները՝ Ֆր. 34,000,000.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 600,000էն աւելի ապահովագրեալ ունի, որոնք կը կազմեն Ընկերութիւնը, և որոնց կը պատկանի բոլոր շահերը։ 1901ին ապահովագրելոց վճարուած շահաբաժիններու գումարը՝ Ֆր. 17,500,000։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տեղերական բոլիսը մինչեւ հիմա ուրիշ որ և է ընկերութենէ կը յանձնուած բոլիսներէն աւելի անկոչմանդ և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է։ Ցաւայ դադրման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակներուն և պատճառին, ոնձնաստանութեան և մի՛չեւ իսկ պատերազմի ատեն։ Տիեզերական բոլիսը կ'երաշխաւորէ փոխատուութիւններ 3 տարի ապահովագրեալ վճարելէ յետոյ, առանց յետագայ ապահովագրեալն հաշուի առնելու։ այս փոխատուութեանց գումարները զատ զատ նշանակուած են բոլիսին մէջ։ 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերսին շարունակելու առանձնաշնորհումը։ յետամնաց ապահովագիրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով։ մէկ տարեվերջ ընելէ յետոյ իրաւունք կուտուստ չկայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլիսին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հատուցուի ամբողջութեամբ առանց հաշուի առնելու անվճար մնացած ապահովագիններուն։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ 100 տոկոսաբեր պարտէզն ալ ունի որ աշխարհի մէջ ցոյց տրուած պարտէզներէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել։

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՈՒ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Քէնիչ Պասուիրակ
Ա. ԶՈՒՀԱՇԵԱՆ

Պոլիս. Հուիթօլ խան
Վայրուտա փողոց, Վիթալիս խան
Զալաթիա

ՏԸՆ ԵՐԱՇՈՒԹԻՒՆԸ

զաւակներուն աչաց պայծառութիւնով կը կայանայ. երբ անոնց աչքը կը գուշնաքի, մնածմունքի և նեղութեան պատճառ կը լլլայ։ Եթէ այսպէս տկարացած տղու մը

SCOTT'S EMULSION

տրուի՝ առողջութիւնը շուտ մը կը վերադառնայ և մնածմունքը կը դադրի։ Վասնզի Ըգօթի Բաղադրութիւն հիւանդութեանց դէմ կը դնէ, և զաղաքը զօրաւոր մեծնալու կ'օգտէ և անոնց աչքերը փայլուն և գուարթ կը պահէ. Ինչպէս

ԸՍԿՕԹԻ ԲԸՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

պահելու է. Ասիկայ զՆեզ և Ձեր զաւակները գիշեր ու ցորեկ ցաւերէ և յուսահատութիւններէ կը փրկէ։ Ուշադիր պէտք է ըլլալ որ շիշը վրան այս նշանով վարդագոյն փաթեթի մէջ է—եթէ կ'առնէք

ԸՍԿՕԹԻ ԲԸՂԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

փժշկութիւն առած կ'ըլլաք։

Ձիրկոյ մի՝ զատ սուշ-ամանի մէջ է։ 22

Բոլոր դեղագործները և դեղավաճառները ի ծախիւ։

ԻՒՆԻՕՆ

ՀՐԴԵՀԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

Ապահովագրական Ընկերութիւն

Հաստատեալ ի Բարիզ 1828—1829

Վանտոմի հրապարակ, թիւ 9 սեփական շէնքին մէջ

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	252	Միլիոն ֆրանք
1900ին գանձուած ապահովագին	21	» »
Դրամագլուխ և պահեստ	107	» »
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	19	Միլիարտ »

ԿԵՆԱՑ ՃԻՒՂ

Մինչեւ 1900ի վերջը հատուցեալ վնասներ	120	Միլիոն ֆրանք
Ընթացիկ ապահովագրութիւններ 1900ին	260	»
Դրամագլուխ և պահեստ	153	» »
1900ին գանձուած ապահովագին	17	» »

Արեւելքի համար մասնաւոր սակացոյց գեղեցիկ գիներով։ Նպաստաւոր պայմաններ անհամեմատ կերպով աւելի գերազանց քան ուրիշ ո՛և է ընկերութեան պայմանները։ Շահաբաժիններու տարբեր տարի անմիջական վճարում. որով միանգամայն ապահովագրուողք ՁԵՐՆ են այն վնասներէն և յուսախաբութիւններէն, որոց կ'ենթարկուին միշտ այն անձինք, որ շահաբաժիններու բարդման (accumulation des bénéfices) ՅՈՒՍԻ և ՎՆԱՍԱԿԱՐ դրութեամբ գործող ընկերութեանց կ'ապահովագրուին։

Ընկերութեան դրամատունն է ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Թուրքիոյ և Արեւելքի Տնօրէնութիւն
Կ. Պոլիս, Սուլթան Համամ, Բասաժ Բաթրմէ Օղլու։

Գործակալութիւնք Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

NEVRALGIES

Անկար, Ստամբուլի կծկում, Անարիւնութիւն և բոլոր ջղային հիւանդութիւնները մէկ ժամուան մէջ կը բուժուին շնորհիւ Տոքթէր CRONIERի ՀԱԿԱՏԱՐԱՑԱՒՈՐ ԴԵՂԱՏԱՏՍՆԵՐՈՒՆ

Տուփը 3 ֆրանք, համբաւ ծախք չառնուիր Paris, դեղատան Robriquet, Monnaie փողոց թիւ 23։ Կը ծախուի նաեւ բոլոր դեղատաններու մէջ։

Ոսկի չքադամ 1900ի Բարիզի Միջազգային Արուեստահանդէսին։ Մեքենաց Մէդալ։

ՊԱԼՔԱՆ

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀԵԱԼ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ, ՍՈՖԻԱ

Դրամագլուխ, պահեստ եւ երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 7,500,000

ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ

1899ի ապահովագրութեանց գումարն է 19,534,276 ֆր.։ Ամբողջ կեանքի վրայ և խառն ապահովագրութիւն, կրկին դրամագլուխով, տղոց օժտի դրամագլուխ այլեւայլ կարգագրութիւններով, չափաւոր սակերով ու նպաստաւոր պայմաններով։ Ինչպէս մէկ տարուան ապահովագրութենէ յետոյ ապահովագիրը անվիճելի կը դառնայ, այսինքն Ընկերութիւնը ո՛և է առարկութիւն չըներ ապահովագրեալին անձնասպանութեան, մենամարտի, ամէն կողմ ճամբորդելու պարագային, եթէ առանց իմաց տալուելու ալ կատարուի։ Նմանապէս ո՛և է սակի յաւելում չի պահանջեր։ Ապահովագիրները վեց ամիս յետոյ կրկին կը նորոգուին։

ՀՐԴԵՀԻ ՃԻՒՂ

Ներկայ ապահովագրութեանց գումարն է 460,267,203 ֆր.։

Գանձուած Ապահովագին 1,433,965 ֆրանք։

Ապահովագրութիւն փայտաշէն ու քարուկիր շէնքերու, կարասիներու և ապրանքներու նպաստաւոր պայմաններով։

ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԵԱՆՑ ՃԻՒՂ

Ապահովագրութիւն վաճառքներու, շոգենաւերու մարմնին աշխարհիս ո՛ր կողմն ալ ուղեւորին։

1896ի շահաբաժինն է հարիւրին 18 ուկէս. 1897ինը՝ հարիւրին 18. 1898ինը՝ հարիւրին 18 և 1899ինը՝ հարիւրին 16։

Ընկերութեան դրամատուններն են ՓՐԻՏԻ ԼԻՈՆԷ Կ. Պոլիս, ԱՆԿԼՕ-ԱՒՍՏՐԵԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ. Լոնտոն, ՊՈՒԼՍԻՐԻՈՅ ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ, Սոֆիա։

Գործակալ ընդհանուր Թէոդորոս ԱՐԶԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ։

Է. Պոլիս Զալաթիա, Թահթապուրան խան, 0 մ. Պ նը-ին դիմացը։

Գաւառաց համար պատուաւոր երաշխաւորութեամբ գործակալներ կը փնտռուին։

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՐ

Ընդ.ստ Հալի, Կ. Պոլսոյ եւ Օսեասի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Նոգս	1011	Մալմս	724	Բոգարիս	186
Ալէքթ	3607	Գոնկս	2906	Պրսանս	1695	Մարէնկս	2273	Սարգս	1113
Անտիլս	1541	Գորսս	895	Հիրս	775	Մարդէլլս	3709	Ցիրգս	1735
Արիսոգս	2271	Ցիտս	4311	Հիտալկս	1581	Միքատս	3557	Միլվիս	1193
Պասանս	1822	Տամինս	937	Հինաու	3720	Միլս	1057	Սբէրս	1200
Պորտինս	1264	Տուրս	2383	Հորգոիս	3600	Մանդէպէլլս	1735	Թասսս	1328
Պրամս	1076	Տրաքս	1713	Հումպէրտ	595	Մուրիլլս	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինս	841	Տինամս	504	Իակս	2354	Նէրս	1083	Թօրիս	3827
Պրիֆալս	4431	Էպրս	2464	Իտանս	5540	Օհիս	4100	Թոլէտս	1470
Գէյրս	1671	Էլտորատս	1520	Ճիւնս	1080	Օնեարքս	4036	Թորրիտս	487
Գալիբսս	1337	Էրազս	1841	Քիլէս	1053	Օրլանտս	1535	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Քօլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասքս	1914
Գազս	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօմնս	1700	Բօլս	510	Վէլս	1289
Ջիրակս	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Բրիալթս	2299	Վօլթուրնս	2396
Միսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լէբանոս	2272	Բինպլաս	1663	Տէտս	1850
Գլիս	2697	Գալիլէս	3060	Լիվօրնս	1643	Բօլլս	1613	Զէրս	1200
Ֆոլրքատս	4235	Գիգանս	1243	Լօբէնցս	3191	Բսմէս	1789		

Գիլտոս չոգենաւը, նաւապետ Պէլտինկ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս հասած է։

Գիլիս չոգենաւը, նաւապետ Սընկ, ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը նպաստուի մայիսս 30ին։

Քասթիլլս չոգենաւը, նաւապետ Կիլչամ, մայիս 28ին Նիւ Եորքէն ընդհանուր վաճառքով հոս կը սպասուի։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻԻԶՕՏ
Թիւ 23—24, Գիւշլիք Մալէթ խան, Զալաթիա 277

ԱՊԱՌԻԿ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահաւորման յատուկ ամէն տեսակ ապրանաց

Զալաթիա, Թիւնէլին քովը, Մէրթէպանի փողոց Իզզէթ Փաշա Խանի կից, Թիւ 16

Նոր հաստատուած սոյն մթերանոցներուն մէջ կը գտնուին անգլիական զորգեր, տոքումա եւ Թուրքական գորգեր, «քէլէյ»ներ, «թիւլ» վարագոյրներ, սդրոներ, քորնիզներ, գեամիի մուշամպներ եւ զանազան տեսակներով ճոխ կերպասներ, մահճակալներ, աթոռներ ու հայելիներ։ Կը վաճառուի յարգոյ հասարակութեան չատ դիւրամատչելի պայմաններով։

ԱՄՍԱԿԱՆ ՎՃԱՐՄՈՒՆՔՈՎ

635 ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ ԳԻՆ

COMP RUSSE

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական երթեւեկութիւններ

Գ2. 15/28 Օսէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի
Դ2. 16/29 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա մինչեւ 10ին միջօրէէն առաջ, հաղորդակցութիւն Աղեքսանդրիայէն Բոր-Սայիտ, Եսֆա, Պէյրութ, Թարսուս-Շամ
Դ2. 16/29 Գուրկազ, Զատնա, Օսէսա ժամը 3ին յետ միջօրէի։
Եշ. 17/30 Ինէպօլու, Մինոպ, Սամսուն, Օրսուս, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ, Պատում ժամը 8ին միջօրէէն առաջ
Եշ. 17/30 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Ուր. 18/1 Օսէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ
Շբ. 19/2 Տարտանել, Միտիլլի, Իզմիր, Սիրա, Թարապուլու-Շամ, Պէյրութ, Եսֆա, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին յետ միջօրէ։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՍԷՅԻ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն. ԲԱՔԷԼ ԵՒ ԸՆԿ.

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Ապրիլ 28ին Սիրասի, ուղ. Մարսիլիա։
Տամիր ուղղակի Բարիզի համար։
Առաջին կարգի 245 ֆրանք. Բ. կարգի 175 ֆրանք. Տեղեկութիւնները համբաւի Գալաթիոյ Թոփ Հանէ Բարիզի մոտ։ 516 Թ. ԲԸՂՈՒ

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆԴ ԵՒ ԸՆԿ.

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի եւ Արեւելքի միջեւ բանող ոգեկան

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ցալամիա	[illegible]
Առմենեան	10500	Էմիրտշիրն	[illegible]
Բէսսարիան	10500	Արրժ.ընն	[illegible]
Լանքասդրիան	9000	Այմէրիան	[illegible]
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	[illegible]
Գոլտմպիան	8000	Ամէնիան	[illegible]
Ձորտիան	8000	Անտալուզիան	[illegible]
Պասդոնիան	8000	Ալդաշիրն	[illegible]
Ֆիրտինիան	8000	Լէսպիան	[illegible]
Ֆալէրնիան	3700	Մինեռ	[illegible]
Վալսնիան	3700	Օբորդս	[illegible]
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	[illegible]
Ֆապիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ նոր լիմիթով մաքսատունը հանելու համար։ Բեռնը հրահանգը ստանալէ չոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։

Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷԴՎԱՐ ԼԱՆՏՈՆԻՆ
Զալաթիա, քարափին վրայ
600 մաքսատան հին տեղը

ՓԻՒՆԱՐՏ CUNARD

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ

Որէ ամիսը երկու անգամ կը բանի

Լիվերբուլի եւ Արեւելքի միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Իվէրնիա	18990	Սիլվանիա	[illegible]
Սաքսոնիա	18900	Քանարդիա	[illegible]
Լուքանիա	12950	Վէրլա	[illegible]
Կամբանիա	12950	Բավիա	[illegible]
Ումպրիա	8845	Թիրիա	[illegible]
Ումպրիա	8128	Միրիա	[illegible]
Էթրուրիա	8120	Սամարիա	[illegible]
Ծէրվիա	7392	Ալէքսը	[illegible]
Ուրանի	7269	Շէրպուրկ	[illegible]

Դիմել առ ՀՈՒԻ և Սիմիր
Joly et Seagor
Մէքմանէթիլ խան, Թիւ 6. 7. 8. Նոր-Թիւ, Քարա Գիւղաքիւ փողոց։

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվերբուլի, Գլասկոյի Միջերկրականի և Սեւ Ծովի միջեւ բանող ոգեկան

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բանսէգ	3000	Թիպս	[illegible]
Անպիս	3000	Ներոիս	[illegible]
Թէյլոր	3000	Օսայրիս	[illegible]
Քեանորուս	3000	Բէրա	[illegible]
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	[illegible]
Օսմանլի	3000	Դասորնի	[illegible]
Մարիոթիս	2500	Գիլէրա	[illegible]

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթոլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ և ԸՆԿ.
194 31. Ճէյմս Մաքֆի Լիվերպուլ։

Արտօնատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ